

Prečnina Hstu: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . " 5—
 Četrť leta . . . " 250
 Mesečno . . . " 1—
Dunaj Avstrije: —
 Celo leto . . . K 15—
Pesamerne številke
 " 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vinarjev
 od 6redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velja
 ::: popust. :::
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljalstvo: Maribor
 Prečna ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popold.

V Galiciji gromijo topovi.

Proti hujskačem. — Rusi oblegajo trdnjavo Przemysl. — Ruske čete bežijo čez Karpate. Pri Ivangorodu ujetih 4800 Rusov. — Mesto Antwerpen obstrelujejo nemški in avstrijski topovi.

Kardinal Piffl zoper obrekovalce duhovščine.

O priliki zadnjega splošnega prošnjega dne 4. oktobra se je pri sv. Stefanu na Dunaju zvečer ob 8. uri vršila slavnostna sklepna služba božja, kate-re se je udeležilo do 10.000 oseb; med drugimi so bili navzoči: nadvojvoda Fran Salvator, soproga vrhovnega armadnega poveljnika nadvojvodinja Izabela s tremi hčerami in sinom, nadvojvodinja Marija Valerija s tremi otroci, zunanji minister grof Berchtold, pomožna škofa dr. Pfluger in dr. Zschokke, vojaški škof Bjelik, celokupni stolni kapitelj in veliko drugih odličnih oseb.

Kardinal nadškof dr. Piffl je imel govor, v katerem je med drugim izrekel naslednje odločne, potrebne besede:

„Naj mi bo dovoljeno porabiti to priliko, da zavrnem očitek, ki se je zadnje dni delal naši duhovščini, češ, da je premalo požrtvovalna. Ta očitek je neutemeljen. Vsak je dal, kolikor je mogel. Seveda, ako bi bile resnične pravljice, ki se pripovedujejo v cerkvi sovražnih krogih o neizmernem bogatstvu duhovščine, potem bi bila duhovščina v resnici premalo storila. Toda če ima večina župnikov vsega vkup 2000 do 3000 K letnih dohodkov in mora iz tega še podpirati farne reveže, potem se od njih ne morejo pričakovati stotine in tisočev za vojno skrbstvo. Boljše situirana duhovščina, ustanove in samostani so po svojih močeh doprinesli, vsi so sprejeli ranjence v svojo oskrbo. To povzroča marsikateri duhovni hiši vsak dan po 200 do 400 K in več stroškov. Ako se ta dnevna svota zračuni samo za tri vojne mesece, znaša to 20.000 do 40.000 K, o katerih se seveda v časopisih nič ne čita. In ali niso naše redovne družbe dovolj požrtvovalne, požrtvovalne do samozataje? Tudi one imajo večinoma v negi ranjence. In kdo pa so bile prve strežnice, ki sem jih mo-

ral blagosloviti kot prostovoljke za službo v kužnih bolnišnicah? Naše redovne sestre. Kdo je o priliki, ko so dospeli na Dunaj tako številni ranjenci, po 24 in celo 36 ur vstrajal v najtežji strežniški službi pri operacijah? Naše redovne sestre. Kakšne junakinje ljubezni do bližnjega in kakšna vera, ki vzgaja take junakinje samozataje?

A še neka druga gonja je v teku proti katoliški duhovščini. Da to ni slučajno in ne izvira iz lokalnih vzrokov, priča dejstvo, da se je na Nemškem ravno tako vršila, kakor se pri nas še vrši. Tam so oblasti posegle vmes in ustavile rokodelstvo hujskačem, ki so katoliško duhovščino kar na debelo sumničili nepatriotičnih in celo naravnost veleizdajalskih tendenc. Tudi pri nas mislijo nekateri, da v tem oziru lahko mnogo store; ker je bilo nekaj slovanskih duhovnikov aretiranih, češ, da so bili zapleteni v panslavistično rovanje, in ker se del grško-katoliške duhovščine obdolžuje rusofilskih tendenc, menijo, da smejo celokupni katoliški duhovščini vreči v obraz očitek, da nima dovolj domovinske ljubezni. Na jugu je bilo od 17 obdolženih že 10 izpuščenih, ker so bile ovažbe popolnoma neutemeljene, ostali pa še do danes niso obsojeni. Koliko je od aretiranih grško-katoliških duhovnikov krivih in koliko nedolžnih, se danes še ne da pregledati. Kakor razumnemu človeku ne more priti na misel, da bi naš celokupni izvrstni častniški stan kar vseprek obsodil, ker se je žal med njim nahajal en Redl, ravno tako se ne sme sumničati patriotično mišljenje duhovščine, ako bi se morebiti pokazalo, da je v resnici ta ali oni jugoslovanski ali rusinsko-rusofilni duhovnik kršil svojo dolžnost nasproti domovini. Ali naj bomo mi duhovniki brezpravni in izročeni na milost in nemilost? Katoliški močje? Kot prepričani katoličani poznate svojo duhovščino; dobro veste, da je bila vsikdar in da je še vedno zvesta in patriotična. — Nastopite tedaj tudi zanje, kadar jo hujskači po poklicu obrekujejo in sramote!“

Hvaležnost hrvatsko-slovenskega naroda.

Hrvatsko-slovenski državnozborški klub je poslal eminenci kardinalu Pifflu to-le brzojavko:

Vaša Eminenca blagovoli za možato in pravičnost polno obrambo jugoslovanske katoliške duhovščine pred dunajskimi katoličani sprejeti najglobokejšo zahvalo katoliškega in avstrijsko čutečega hrvatsko-slovenskega ljudstva, čigar zastopstvo je nam izročeno. V zahvalo bo jugoslovanska duhovščina, kakor doslej, tudi zanaprej z največjo gorečnostjo vzgojevala hrvatsko-slovensko ljudstvo v ljubezni do staročastite države katoliških Habsburžanov. — Dr. Anton Korošec, načelnik Hrvatsko-slovenskega drž. zborskega kluba.

Zahvala ljubljanskega knezoškofa kardinalu Pifflu.

Ljubljanski knezoškof je odposlal kardinalu Pifflu sledečo brzojavko: Bog naj Vam tisočkrat povrne uspešno javno obrambo Bogu in cesarju zveste slovanske duhovščine v Avstriji. — Jeglič, knezoškof.

Zahvala slovenske duhovščine dunajskemu kardinalu.

Ljubljana, 7. oktobra.

Obrambno društvo je odposlalo dne 6. oktobra sledečo brzojavko: Nj. Eminenci kardinalu Pifflu, Dunaj. Nedolžno obrekovana duhovščina na jugu monarhije se zahvaljuje za apostolske besede, s katerimi je Vaša Eminenca zavrnila najnovejši naskok one agitacije, ki hoče ljudstva odtrgati od Rima. Slovenska katoliška duhovščina, ki je bila od nekdanj zvesto uđana cesarski hiši in je svojo domoljubno mišljenje vsikdar z besedo in dejanjem dokazala, bo tudi v bodoče v svesti si svojih dolžnosti branila katoliško zvestost in avstrijski patriotizem. Obrambno društvo. M. Kolar, stolni dekan.

Hujskačem v album.

Nemški poveljujoči general baron Bissing je izdal ukaz, v katerem svari časopisje pred nadaljnjim obrekovanjem in hujskanjem proti katoliški duhovščini. V Kölnu izhajajoči list „Kölnische Volks-Zeit.“ piše o tem sledeče: Ta ukaz poveljujočega generala bo zatrl, kakor je upati, hujskanje nekaterih listov,

LISTEK.

Urednik „Straže“ na bojišču.

Urednik „Straže“ se tudi nahaja na severnem bojišču (v Galiciji). Od tam je pisal te dni našemu glavnemu uredniku sledeče zanimivo pismo:

„Mesto k „Straži“ sem odšel k straži na bojišče. Do sedaj sem bil v dveh bitkah, odnesel sem hvala Bogu, obakrat zdravo kožo, ki pa je žal ni mogel odnesti moj poveljnik. V vojnem metazu sem bil tri 5% dneva in drugič zopet 4 dni. Bog me je obvaroval v dežju granat in šrapnelov takrat, zato živim v polnem zaupanju, da pridem zdrav domov. Mislim, da stopijo sedaj drugi oddelki na naše mesto . . .

Prosim, kjerkoli Vam bo mogoče, povejte ljudem, kako srečni so, da so se rodili v tako krasnih pokrajinah, kakor je zemlja slovenska, in ne tu v Galiciji. Srečni naši slovenski kmetje, ki jedo dober kruh in zabeljeno jed. Galicijski kmet pa otepa nezabeljeno jed in kruh, ki bi ga pri nas noben ovčji pastir ne pokusil. Sestrada (več dni nisem nič jedel razun kave) sem ga pri nekem kmetu dobil, a ga nisem mogel jesti, rajši sem bil lačen naprej. Če je kaj boljšega, je panko (last gospode). Naši hlapci so gospodje. V Galiciji gara kmet drugače.“

„Vražja divizija“.

Marsikdo naših čitateljev je že morda slišal izraz „vražja divizija“, pa ne ve, kateri oddelek naše armade se imenuje tako. Povemo naj torej da se tako imenujejo hrvatski domobranci in da jim je dal to ime že pred več leti umrli prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Bilo je namreč leta 1908 na cesarskih manevrih pri Vesprimu, kjer so se hrvatski domobranci tako odlikovali, da so si prislužili to častno ime, čemur se ni čuditi, saj je bil Hrvat že vedno izboren vojak in svetovna zgodovina se spominja hrvatskih junakov kar najčastneje. Da pa tudi potomci onega rodu, ki so ga imenovali skozi stoletja „antemurale christianitatis“ (obrambni zid krščanstva), ne zaostajajo za svojimi slavnimi predniki, to je pokazala tudi sedaj, v sedanji velikanski svetovni vojni „vražja divizija“, ki ima, kar naj pa omenimo le kar tako mimogrede, hrvatski poveljni jezik in za častnike same domačine.

Hrvatsko domobranstvo je v sedanji vojni odrinilo na srbsko bojišče in je tudi tu pokazalo s svojo strumnostjo in drzno pogumnostjo, da mu gre po vsej pravici ime „vražja divizija.“ V več nego 20 bitkah se je „vražja divizija“ izkazala vredna tega svojega imena in bila je tudi tedaj, ko so naše čete drugič prekoračile Drino, prva na srbskih tleh. Šti-

ri dni in štiri noči je bila neprenehoma v boju s Srbi, ki so se branili z občudovanja vredno žilavostjo in trdovratnostjo. Diviziji poveljuje podmaršal Sakotič, ki je vreden naslednik svojih prednikov Boroeviča, Gerba in Čaniča. Pod njegovim poveljništvom si je divizija priborila sijajno zmago v teh bojih, zaplenila veliko množino sovražnikovega vojnega materijala in sploh dosegla tako lep uspeh, da so že splošno čestitali podmaršalu Sakotiču na tem lepem uspehu. Kakor je bila tu „vražja divizija“ prva v boju in takorekoč klin, ki naj se zabije v sovražnikove vrste, tako je armadno poveljništvo tudi ob drugih prilikah pošiljalo „vražjo divizijo“ v prve bojne vrste. V sledečem naj povemo dogodbno iz najnovejše častne zgodovine te divizije.

Bilo je dne 14. septembra, ko je „vražja divizija“ zopet enkrat stala nasproti znatno močnejšemu sovražniku. Od okopa do okopa ga je porivala nazaj, a vendar je ostal sovražniku še najmočnejši okop, praveca trdnjaveca. Zvečerilo se je že skoraj, a vendar je še neki stotnijski poveljnik hotel iztrgati sovražniku iz rok tudi še to zadnje, a vendar najmočnejše oporišče. Kakor bi orehe stresal, se je tu glasilo streljanje, potem pa udri proti sovražniku z nasajenim bajonetom. Kar naenkrat pa je ustavilo pot napadalcem močvirje. Vrste so se nekoliko pač ustavile prvi hip, potem pa je šlo zopet dalje. Prav-

ki je bilo posebno v zadnjem času polno sovražstva. Kjer ne zadostuje več trezen presodek in čut pravičnosti, tam bo sedaj ta resen opomin od tako visoke vojaške strani močno uplival, posebno ker se je tako vrlo zavzel za one, kateri se po pravici napadajo. Dotični visoki častnik je sedaj odločno pokazal, da ne ume varovati samo vojaških interesov, ampak hoče čuvati tudi meščane različnih veroizpovedanj. Ta korak moža, ki vodi del nemške armade, je gotovo v smislu besed nemškega cesarja Viljema, ki je rekel napram opatu zavoda Maria-Laach: „O patrioti nemem prepričanju katoliške duhovščine sem trdno prepričan.“

Tudi v Avstriji ni mnogo drugače. Razni ljudje, ki nimajo drugega dela, kakor da hujskajo zoper domoljubno, državi ter cesarju zvesto duhovščino, so sedaj na delu ter širijo neresnične govorice, da bi s tem zanesli med ljudstvo sovražno duh zoper katoliško duhovščino.

Ogrski veliki župan zoper neosnovana sumničenja.

Budimpešta, 5. oktobra.

Ogrski časnikarski poročevalni urad piše: Veliki župan komitata Saros na Ogrskem, Štef. Szinyei-Merse je poslal na prebivalstvo celega okrožja javen oklic, v katerem zavrača sumničenja zoper grško-katoliško duhovščino, katera so bila razširjena na severo-izhodnem delu dežele. Duhovščina je ostala več sto let zvesta državi in ravno radi tega obsoja veliki župan najodločnejše tožaklevna sumničenja, ki so sedaj v tako obilni meri naperjena proti domoljubno čuteči duhovščini. Veliki župan izjavlja, da Ogrji popolnoma zaupajo na domovinsko ljubezen grško-katoliške duhovščine, kakor tudi na duhovščino drugih veroizpovedanj. Rusini na severo-izhodu so bili vedno zvesto udani državi. Povdarjati se mora, da je dolžnost vsakega državljanca, da se vsak sumljiv slučaj neosnovanih govoric dožene ter se izve za potrebna pojasnila.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 8. oktobra.

Splošno se trdi, da se je dne 4. oktobra začela na severnem bojišču nova borba z Rusi. Kako so naše čete razpostavljene, o tem seveda ni uradnih poročil. Toda iz onih uradnih poročil, ki govorijo o gibanju naših čet, se da vendar le še marsikaj posneti.

V Galiciji nastopa bržkone avstrijska armada sama za-se. Posrečilo se ji je, kakor pravi poročilo generalnega štaba z dne 6. oktobra, da je pri Tarnobrzegu vrgla eno rusko infanterijsko divizijo nazaj, ko je nameravala iz Galicije ven v smeri proti Opatowem prekoračiti reko Vislo — in zasedla most pri Sandomierzu. Tarnobrzeg leži na Visli, zahodno v trikotu, ki ga tvorita Visla in San. Ne daleč proč severno leži Sandomierz. Generalnega štaba poročilo z dne 7. t. m. pa pravi, da je naša ofenziva tudi pretekli dan tuintam dosegla stavljenosti cilje.

V Karpatah so porazile naše čete Ruse pri u-soškem prelazu in pri Marmaroš-Szigetu. V kakem obsegu se je vršila bitka pri marmaroškem Szigetu, še danes ni znano. A pri Uszoku je moral biti ru-

ski poraz popolen, kajti poročilo z dne 7. oktobra pravi, da se je že dosedaj pokopalo 8000 Rusov. Sedaj ni v Karpatah zahodno od prelaza Visoko nobena Rusa več.

Ugodno znamenje za naše vojne operacije na severu je tudi dejstvo, da se Rusi umikajo iz Bukovine.

Bojna črta avstrijskih čet bi bila torej danes po našem prevdanku približno: Tarnobrzeg—Rzeszow—Jaroslaw—Sambor—Uszok. Ali je pri Przemislu ta bojna črta precej izbočena proti zapadu, tako, da je Przemisl od vseh strani oblegan od Rusov in ne samo od izhoda, tega ni mogoče posneti iz uradnih poročil. Bolj verjetno je, da je naša črta izbočena proti zapadu, kajti sicer bi ne trebalo zrakovcem poizvedovati o stanju v Przemislu, kakor govori današnje uradno poročilo.

Skupno nastopajo naše čete z nemško armado na Rusko-Poljskem ter so dosegle že dne 4. oktobra lepe uspehe proti Rusom. Ti so prodirali čez Vislo, a zavezna armada jih je pognala iz Opatowa in Klimontowa, ujela 3000 mož ter zaplenila mnogo topov in strojnih pušk. Naslednji dan dne 5. oktobra so pri Radomu porazile poltretjo rusko kavalerijsko divizijo.

Vsi ti dogodki spričujejo, da se je zopetna borba z Rusi zopet pričela in sicer za nas ugodno, — kajti Rusi, ki so že strašili pri Biezu blizu Dunajca, so se znatno umaknili.

Rusi hudo tepeni.

Budimpešta, dne 7. oktobra.

Naše čete so pri mestu Marmaroš-Sziget porazile Ruse, ki so udrli na Ogrsko, ter so jih z sledovale do Nagy-Boesko.

Naše čete sedaj pokopujejo Ruse, ki so padli v dvadnevni bitki pri prelazu Uszok. Dosedaj se je pokopalo tam že 8000 ruskih mrličev.

Avstrijci junaško branijo trdnjavo Przemysl.

Dunaj, dne 7. oktobra opoldne.

Avstrijski generalni štab uradno razglša: Naše napadalno prodiranje je tudi včeraj na več krajih v malih borbah doseglo svoje namene. Kakor poroča nek častnik generalnega štaba, ki je v smelem poleth z zrakoplovom prišel k nam, se trdnjava Przemysl po hrabri trdnjavski posadki brani v veliko vstrajnostjo in previdnostjo proti ruskim napadom. Naši so napravili iz trdnjave več izpadov, ki so prisilili sovražnika, da je svoje bojne čete umaknil nazaj. Pri teh izpadih so naši zajeli mnogo Rusov. Vsi ruski napadi na trdnjavo so se pod silovitim ognjem iz trdnjaviških topov ponesrečili.

Vojna kontribucija za mesto Cernovice.

Budimpešta, 6. oktobra.

Nek časnikar, ki je pribežal iz mesta Cernovice v Budimpešto, pripoveduje:

ko zakopal, kakor bi bil mrlič. Prišla je noč, puške so pokale venomer uro za uro in naši in oni so — streljali preko mene. Končno je streljanje ponehalo. Ta premor so porabili Srbi za to, da so prišli preiskavat padle naše tovariše. „Priidi Vojno“, je rekel neki Srb svojemu tovarišu, „pojdiva pogledat, kaj nam je švaba prinesel jesti!“ Nato je zlezlo nekaj Srbov izza okopa. Preiskali so krušnike in žepe padlim in ranjenim našim tovarišem ter so pobrali, kar so le našli: kruh, prepečenec in druge stvari, ter so se potem hitro zopet vrnili za okop. Neki Srb je tudi mene brenil z nogo, in ker se nisem zganil, me je imel za mrtvega ter mi vzel moj kruh in konserve. Kmalu nato pa se je streljanje zopet pričelo. In čakal sem celih 12 ur, kako se konča boj. Ka pa še sem končno ob peti uri zjutraj zaslišal krepki „hurra!“ našega polka in je sovražno streljanje naenkrat prenehalo, sem skočil iz svojega groba in postrelil kolikor mogoče hitro svoje patrone za bežečimi Srbi ter sem sedaj zopet tu pri stotniji.“

„Potemtakem te zopet izbrišem iz seznama mrtvin, sin moj; ti pa vstopi zopet v svoj oddelek!“ je odgovoril stotnik, ki je tudi takoj predlagal na višje mesto, da se izreče priznanje vrlemu tlesetniku.

Taki so vojaki „vražje divizije“!

Kazen za vohunstvo.

Narednik 87. pešpolka, ki se je vrnil ranjen z gališkega bojišča, pripoveduje v „Edinosti“ sledečo dogodbo:

Bilo je v začetku meseca septembra. Naš bataljon je prišel v vasico, ki je bila popolnoma zapuščena, le v neki kolibici, v podstrešju, smo steknili nekega starega možička. Imel je gotovo nad 80 let. Bil je ves siv, sključen, in zdelo se mi je, da ne bi

„Rusi so vkorakali v Cernovice dne 2. sept. General Arintinow je naložil mestu vojno kontribucijo (vojni davek) 600.000 rubljev. Ta znesek bi morali meščani plačati Rusom tekom 24 ur in sicer v zlatu in srebru. Zaman je trdil župan Weisselberger, da je mesto sedaj revno, ker so bogatejši meščani zbežali iz mesta. Ruski general je ostal neizprosni. General je rekel: Tudi avstro-ogrške čete so naložile ruskemu mestu Kamieno-Podolski vojno kontribucijo, ko so zasedle mesto. Grško-katoliški nadškof, Repta, je skušal Rusa preprositi, da bi opustil vojno kontribucijo, a tudi zaman. Nadškofu je končno minila potrpežljivost in je rekel osorno: „Gospod general, tukaj je moja mitra.“ Vzami jo kot vojno kontribucijo. Če Vam še tudi to ne zadostuje, potem pa le ropajte in pobijajte!“

Te besede cerkvenega dostojanstvenika so ruskemu generalu tako ugajale, da je vojno kontribucijo znižal na polovico. Drugi dan so nosili meščani — zlato in srebro v mestno hišo. Bogatejši so nosili dragocenosti v kovččkih, tudi revnejši sloji niso zaostali, da celo berači so nosili svoje krone Rusom. Prišle so tudi žene, ki so peljale svoje otroke, kateri so nosili zlato in srebro v svojih predpasnikih. Prodajalne zlatinarjev je posebna mestna komisija dala odpreti. Vsaka trohica zlata in srebra se je zanesla na magistrat, kjer so se dragocenosti precepile. Ko še zahtevana svota ni bila skupaj, so ruski vojaki zgrabili 30 uglednih meščanov in so jih zaprli v neko sobo kot talce. Reveži so bili 24 ur v tej ječi. Ko se je dne 4. sept. dognalo, da je zahtevana svota celo za 150.000 rubljev prekoračena, so talce izpustili. Ob tej priliki je ruski general izjavil, da bo dal vojno kontribucijo takoj nazaj, če isto store tudi Avstrijci z ozirom na mesto Podolski.“

Mestni poveljnik v Cernovicah je postal ruski general Zevrejenov; za župana pa je imenovan Rumunec dr. Boroancio, njegova namestnika sta: dr. Hackmann za Nemce in dr. Skobar za žide.

Koliko je bilo naših pri Marmarošu.

Pri Körösmezö-ju, kjer so upadli Rusi čez Karpate in prodrli do Marmaroša, je stalo našega vojaštva samo en pomožen infanterijski bataljon s 4 topovi in 2 strojnima puškama. Iz tega se najbolj spozna, da naš poraz pri Körösmezö-ju nima z vojaškega stališča prav nobenega pomena in da so Rusi prav lahko imeli premoč. Želeti bi bilo, da bi se take stvari omenjale tudi v uradnih poročilih, kajti potem bi bila vsem vznemirjajočim čenčam zaprta vrata. Kljub izredno majhnemu številu so naše čete zadrževale mnogo številnejše Ruse skozi 17 ur, da niso mogli prodirati, ter jim prizadajali velike izgube na mrtvih in ranjenih.

„Gazetta Vojenna“ uradni list višjega armadnega poveljnika.

Kakor poročajo listi, izhaja na Rusko-Poljskem pod naslovom „Gazetta Vojenna“ tednik kot uradni organ armadnega višjega poveljnika. Prva številka se obrača do Poljakov, ki pričakujejo lahko svojo svobodo samo od nemške in avstrijske zmage z zatrdilom, da mora zmagati pravična stvar.

Železnice v Galiciji zopet v teku.

Line, dne 5. oktobra.

Več galiških železničarjev, ki so pred dnevi prišli v naše kraje, je bilo včeraj zopet poslanih nazaj v Galicijo in sicer na železniško progo Tarnow in Rzeszow. Na tej in neki drugi, prej od Rusov zasedeni progi, se je železniški promet zopet otvoril v dokaz, da naše prodiranje v Galiciji res napreduje.

težko je bilo sicer prodirati po oni brozgi, ki je se-gala moštvu skoraj do trebuha, a vendar je šlo nekaj časa. Toda tega močvirja ni hotelo biti konec in ob desni in levi je bilo še globlje nego spredaj. Naskok je izgubil svojo predorno silo in to tembolj še, ker so sovražne svinčenke, posebno one iz 2 strojnih pušk, že precej razredčile vrste napadalcev. Ni bilo drugače: stotnija se je morala umakniti na trdnajo, kjer se je zakrila v strelske jarke, odkoder je vso noč obstreljevala sovražnika, ki je bil znatno močnejši in se je ponovno skušal vreči na naše, kar pa se mu ni posrečilo. Tekom noči so poveljniki posameznih vojev, kakor se to običajno dogaja vedno, poveljniku javili izgube, ki si jih je stotnik za beleževal. Med mrtveci, ki jih je najavil poveljnik nekega voja, se je nahajal tudi neki desetnik, ki je med prvimi vojaki prodril do sovražnega okopa in padel tamkaj.

Zjutraj proti peti uri je sovražnikovo streljanje nekoliko ponehalo, nakar so naši zopet naskočili okop in ga tudi vzeli. Sovražnik je zbežal in krogle „vražje divizije“ so ga spremljale na begu. Tu pa se je kar naenkrat javil stotniku „mrtvi“ korporal z besedami:

„Gospod stotnik, pokorno javljam, da sem spet prispel k stotniji.“

„Ali niste vendar ranjeni? Saj so mi vendar javili, da ste včeraj zvečer dva metra pred sovražnimi puškami bili smrtno zadet in da ste padli?“

„Da, gospod stotnik. Padel sem, toda zadeli me niso. Našel sem plitvo mesto, vsled česar sem pri naskoku nekoliko prehitel svoje tovariše, dasirvno so me krogle obsipavale kakor toča. Kar naenkrat sem videl, da sem tik pred sovražnimi puškami. Naprej nisom mogel, nazaj pa tudi ne. Vrgel sem se torej hitro na tla tik ob okopu in sem se sam ta-

mogel napraviti niti par korakov, tako je bil videti slab. Našli smo pa pri njem dve svetilki in dve steklenici. Eno steklenico je hitro vrgel od sebe, a drugo smo mu vzeli iz rok in ga odvedli takoj pred poveljnika.

Komaj in komaj je prišel starec z mojo pomočjo do našega poveljnika, a tu ni odgovoril na prav nobeno vprašanje, niti čemu ste mu rabili svetilki, niti kaj je bilo v steklenici, ki jo je vrgel od sebe, niti kaj je v oni, ki sem jo držal v rokah. Molčal je, kakor bi bil okamenel. Bilo je očitno, da je imel svetilki za to, da bi bil dajal z njima znamenja sovražniku, ki se je nahajal tik pred nami in s katerim smo se tudi spoprijeli prihodnje jutro, a treba je bilo še ugotoviti, kaj se nahaja v steklenici. Poveljnik je odmahnil steklenico, ki je bila napolnjena z neko tekočino, poduhal in izpregovoril nam silno resno:

„Strup! — Ustrelite moža!“

Mene je doletela žalostna dolžnost, da spravim izdajalca na oni svet.

Prijel sem ga pod pazduho in ga peljal proti zidu. Ob enem pa sem pomignil štirim vojakom — bila sta dva Slovenca in dva Italijana — ter jim rekel po italijansko, da me starec ni razumel, naj gre do za nama, in ko stopim od starca, naj ga takoj ustrelje.

Tako smo šli do zida, midva s starcem, ki ga sem vodil pod pazduho, spredaj, oni štirje vojaki pa, s pripravljenimi puškami, par korakov za nama. A ko sva prišla do zida, sem rekel starcu, naj se nekoliko nasloni na zid, da se odpočije, in stopil sem par korakov ob stran. Oni štirje vojaki so namerili puške, počilo je, kakor en sam strel, in starec se je zvonil parter na tla.

Tako se končuje v vojni vohunstvo in izdajstvo.

Poročila z gališkega bojišča, došla v petek, dne 9. oktobra.

Sovražni napadi na trdnjavo Przemyśl sijajno odbiti.

Dunaj, 8. oktobra opoldne.

Uradno se razglša:

V nadaljnjem prodiranju naših čet je bil sovražnik ob cesti, ki vodi v Przemyśl, pri Bariezu — zahodno od Dynova — premagan. Naši so zavzeli mesto Rzeszow ter zaplenili več topov.

V kotu med Vislo in Sanom so naše čete odvezle bežečim Rusom mnogo ujetnikov in vozov. Ponovni siloviti ruski naskoki na trdnjavo Przemyśl so bili sijajno odbiti. Na sovražni strani je več tisoč mrtvih in ranjenih.

V bojih pri Marmaroš-Szigetu so se posebno junaško borili poljski mladeniči-strelci ter ogrski in izhodno-gališki oddelki črne vojske.

Rusi se umikajo.

Budimpešta, 8. oktobra.

Rusi so se umaknili zadnje dni za črto Visla—San. Naše severno (levo) krilo zasleduje sovražnika pri reki Visli. Avstrijci stojijo v središču pri črti Sandomierz—Ramiszow—Rzeszow, desno avstrijsko krilo pa drži črto Sanok—Turka.

Naše napadalno prodiranje je v toliko napredovalo, da se bo v nekaterih dneh najbrž pričela velika bitka. Bojna črta bo dolga krog 240 km in se bo razprostirala od Annapola—Zawirhost—Rzeszow—Jaroslaw—Przemyśl—Stari—Sambor—Turka.

Naši zopet zasedli mesto Sianki v Galiciji.

Naši so dne 5. oktobra zopet zasedli mesto Sianki. V boju za to mesto, kakor tudi za prelaz Uszok, se je posebno odlikovala hrvaška in ogrska domobranska četa. Sovražnik, ki je bil tepen pri Uszoku, se je umaknil v Sambov.

Neustrašen zrakoplovec.

Z bojišča, 8. oktobra.

Včeraj se je vrnil iz oblegane trdnjave Przemyśl v glavni avstrijski tabornjak zrakoplovec, ki je prinesel zelo važna poročila. Zrakoplovec je dne 1. oktobra v družbi s stotnikom generalnega štaba odplul iz našega taborišča čez sovražno bojno črto v Przemyśl, da izroči tam posebna povelja vrhovnega poveljstva. Rusi so zrakoplov na celi poti obstreljevali, a ker je plul zelo visoko, ga je zašel le malokateri košček sovražnih šrapnelov. Tik pred trdnjavo so zadeli zrakoplov trije kosi šrapnela blizu prostora, koder je sedel vođa zrakoplova. V eni uri je zrakoplov došel v trdnjavo. Radi slabega vremena se je zrakoplov vrnil še le dne 6. oktobra. Na povratku iz trdnjave ga je vsa sovražna artilerija silovito obstreljevala; zašel je mnogokrat v cele vrtince sovražnih krogel. Obstreljevala ga je na potu tudi sovražna infanterija in kavalerija. Osem sovražnih krogel ga je zadelo. Med potjo je prišel zrakoplov v veliki snežni vihar, ki mu je zlomil cev za zračni pritisk. Po štiriurni težavni vožnji je zrakoplov srečno prišel v naše taborišče.

Talei v Lvovu.

Krakov, 7. oktobra.

„Nowa Reforma“ poroča, da so Rusi aretirali sledeče lvovske meščane kot talce: poslanca dr. Steslowicza, rimsko-katoliškega nadškofa Bilczewskega, deželnega poslanca in podžupana dr. Rutowskega in nekdanjega cesarskega namestnika in člana avstrijske gospodske zbornice grofa dr. Leona Pininskega.

Japonska pomoč Rusiji?

„Vossische Zeitung“ poroča iz Kodanja: List „Politiken“ prinaša poročilo zanesljivega danskega, v Sibiriji živečega posestnika, ki pravi, da je srečal dne 26. sept. na potu iz Moskve v Memel v Dünaburgu transporte japonskih čet. Železniško osebje je pripovedovalo, da je dospelo tja do tedaj 160 vlakov po 35 vozov iz Vladivostoka. V celnem gre za 150.000 mož.

Ta vest se glasi zelo neverjetno. Ponovno od početka vojne so se pojavile vesti o japonskih transportih skozi Rusijo, pa celo oficijelne japonske osebe so te vesti dementirale ter so dostavile, da nima Japonska nobenega interesa, da bi pošiljala svoje čete v Rusijo.

Francozi so vohunili za Ruse.

Iz Krakovega se poroča, da je letošnje spomlad neka francoska delniška družba nameravala kupiti petrolejske studence na Karpatih. V ta namen je družba dala več mesecev meriti ozemlje na Karpatih. Družba je za izvirke v Bytkovu dala v poletju

are dva milijona kron, en milijon kron pa jo je stalo merjenje. Ko bi se naj sklenila kupčija, je družba kupčijo popustila. Sedaj se je izkazalo, da so takrat Francozi za Ruse merili ozemlje, da so s tem olajšali Rusom upad na Karpate.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Srbi in Črnogorci imajo svoje armade že zelo oslabiljene. Radi tega se jim njih upadi na avstrijsko ozemlje ne sponesejo. Srbi so dne 2. oktobra na novo skušali upasti zahodno od Zemuna v Srem, a so (takoj) zopet zbežali nazaj čez Savo, kakor hitro so jim naše čete stopile nasproti. Srbske in črnogorske čete so predpretekli teden zasedle Romanjo-planino, ki leži izhodno od Sarajeva ob srbski meji. A prve dni oktobra pa so Avstrijci Srbe in Črnogorce pregnali s te važne obmejne postojanke. Glavna srbska armada si ne upa prodirati proti Avstrijcem, — ampak pošilja na našo ozemlje večinoma samo komitaške čete.

Naša armada, ki prodira v Srbijo, dasiravno ni posebno močna, je že prodrla do Krupanje ter je zasedla važne postojanke Loznica, Orehovac, Bogatič in še več drugih krajev ob Drini. Ko bo primeren čas, bomo začeli z večjo napadalno silo prodirati v Srbijo. Glavna moč srbske armade stoji, kakor se je že poročalo, v smeri od Novegabazarja med Kragujevacem, Valjevem proti Belgradu. V srbski armadi vladajo žalostne razmere, če se sme verjeti raznim izvensrbskim uradnim in neuradnim poročilom. Punt, glad in razne bolezní so v Srbiji skoraj že vsakdanja reč. Srbi so dosedaj izgubili v vojski z Avstrijci 14.000 mrtvih ter nad 50.000 ranjencev. V Srbiji se opaža močno gibanje proti Rusom, katere se dolži, da so krivi vseh nesreč, ki so sedaj zadele Srbijo.

Kralj Peter hoče odstopiti tla pa diti iz Srbije. Kakor poročajo bolgarski listi, bi se Peter rad naselil kje na Grškem. Za vladu se sploh nič več ne zanima.

Črnogorci tudi zelo trpijo. Armada, ki je začela boj z Avstrijci in je prvotno štela 42.000 mož, ima sedaj le še 18.000 mož sposobnih za boj. V deželi vladajo veliko pomanjkanje. Radi tega vpadajo manjši črnogorski oddelki v Bosno in Hercegovino, iskati živeža za sebe in svojce, ker jim domovina nima dati dovolj kruha.

Srbi zopet tepeni.

Dunaj, dne 8. oktobra.

General Potiorek razglša: Naše čete pritiskajo Srbe dan za dnevom z bosanskega ozemlja. Pri Višegradu so naši zopet odbili upad srbskih oddelkov, ki so se morali umakniti brez boja. Severna srbska kolona je pri Srebrenici vržena v smeri proti Bajna Bašta čez Drino. Pri tem so naši odvzeli Srbom celi oddelak s strelivom in trenom.

Srbi so morali po 2dnevem boju bežati pred našimi tudi z Romanja-planine. Tukaj je poveljeval Srbom bivši vojni minister general Miloš Božanović. Naši so ujeli cel bataljon srbskega 11. pešpolka.

Srbi imajo strah pred Avstrijci.

V Sofiji izhajajoči list „Utro“ piše, da je dne 6. oktobra vojaški ataše neke države, ki je članica trosporazuma, nekaterim časnikarjem dajal sledeča navodila:

Srbsko vojno poveljstvo je imelo dne 5. oktobra v Nišu v navzočnosti vseh armadnih poveljnikov sejo, v kateri se je razmotrival položaj srbske armade posebno z ozirom na dejstvo, da se vedno bolj bliža čas, ko bo avstrijska armada srbsko porazila. Pristaši vojaške lige so bili mnenja, da se naj srbska armada polagoma umika v Novo Srbijo. Druga častniška stranka zastopa zopet stalšče, da bi bilo boljše, ako se Srbija oklene Grčije, katera bo skušala rešiti obstoj Srbije. Ob koncu seje je rekel nek višji srbski častnik: „Srbi se morajo boriti do zadnje kaplje krvi! Ako pa bo prišlo enkrat že tako daleč, da srbska armada ne bo imela proti Avstrijcem nobene odporne sile več, potem ne bo za preostale srbske čete druge pomoči, kot da zbežijo na bolgarska tla in se tam udajo bolgarskim vojaškim oblastim.“

Če je to bolgarsko poročilo resnično, potem so Srbi že sedaj izgubili skoro vse upanje na nadaljni obstoj Srbije.

Samomor srbskega brigadirja.

Bolgarski list „Dnevnik“ poroča iz Niša, da se je poveljnik srbske kavalerijske brigade, general Polevič, ustrelil, ker je prišla njegova brigada v boju z avstrijskimi četami v tako slabo postojanko, da je bila popolnoma uničena. Ker je omenjeni general vodil svojo brigado tako slabo, je nastala v velikem delu srbske armade precejšnja zmešnjava ter se je prekucaško gibanje v srbski vojski iznova pobunilo.

Srbska vlada zbežala iz Niša.

Dunaj, dne 8. oktobra.

Srbska vlada se je preselila iz Niša v Skoplje. V Nišu se ni več čutila varno.

Dosedanje izgube srbske armade.

Listi poročajo, da je srbska armada izgubila dosedaj 14.000 mrtvih in več kakor 50.000 ranjenih.

Punt v Macedoniji.

Sofija, 6. oktobra.

List „Dnevnik“ poroča, da se ustaja v Macedoniji vedno bolj širi. Po deželi je nastalo več ustaških čet, ki so sestavljene večinoma iz mohamedancev, ter štejejo po 200 mož. Neka ustaška četa je nedavno pri selih Ostrovo in Vladovo pri Vođeni v Macedoniji razrušila tri železniške mostove. Eden od teh mostov je bil 100 metrov dolg. Nek bolgarski četaški oddelak se je pretekli četrtek osem ur boril s srbsko četo pri mestu Gevgeli ter se po boju neposlabilšan umaknil.

Črnogorci v opasnem položaju.

Sofija, dne 6. oktobra.

Iz Niša se poroča, da se je položaj Črnogorcev zelo poslabšal. Od 42.000 vojakov, s katerimi je pričela Črna Gora vojsko z Avstrijo, jih je le še 18.000 sposobnih za bojevanje. Črnogorci so prosili Srbe pomoči. A Srbija je pomoč odklonila, ker sama le z največjo težavo prenaša vojne napore.

Praske med Črnogorci in Albanci.

Sofija, dne 4. oktobra.

Med Črnogorci in Albanci je izbruhnila ob meji manjša praska. Črnogorci so imeli večje število mrtvih in ranjenih. Boji so se vršili v bližini Skadra. Črnogorci so morali odposlati 2 bataljona vojakov na albansko mejo.

Nemško-rusko bojišče.

Maribor, dne 9. oktobra.

Na nemško-ruskem bojišču prodira nemška armada generala Hindenburga po bitki pri Augustovem na celi črti v notranjost Rusije. Oddelka te armade oblegata rusko pomorsko trdnjavo Libavo in trdnjave Osowiece ob reki Bor. Močne ruske čete so udrle v pokrajino Suwalki, toda ta upad je bil krvavo odbit, Rusi so izgubili 2700 ujetnikov. Zopet drugi oddelak Hindenburgove armade je pa prodrl do ruske trdnjave Ivangorod, kjer je v raznih bitkah ujel 4800 Rusov. V ruski pokrajini Kowno se nemške čete zasedle rusko mesto Tauroggen ob reki Jura.

Uspehi generala Hindenburga.

Berolin, 7. oktobra.

Nemški glavni stan poroča o bojih v izhodni Prusiji in na Rusko-Poljskem:

Napad Rusov v guberniji (okrožju) Suwalki je odbit. Rusi so izgubili 2700 ujetnikov in 9 strojnih pušk.

Na Rusko-Poljskem smo v malih ustaških bitkah zahodno od Ivangoroda ujeli 4800 ruskih ujetnikov.

Nemške čete so zasedle tudi mesto Tauroggen. — Tauroggen je mesto v ruski guberniji Kowno ob reki Jura, ki teče v Memel. Oddaljeno je 7 km od pruske meje in šteje 5800 prebivalcev.

Rusi se v Varšavi ne čutijo varne.

Odkar sta se avstrijska in nemška armada že združili v skupno bojno črto, se Rusi v Varšavi — glavnem mestu Rusko-Poljske — ne čutijo več posebno varne. Iz Krakovega se poroča dne 7. oktobra, da so Rusi svojo državno banko prepeljali iz Varšave v Moskvo. Tudi varšavsko visučilišče, katero so Rusi že v začetku vojske premestili v Kiew in ga potem zopet nastanili v Varšavi, so sedaj baje zopet poslali v Kiew.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 9. oktobra.

V velikanski borbi med nemško in francosko armado na francoskem bojišču še vedno ni padla odločitev, čeprav že traja borba četrti teden. Francoski poizkus, obkoliti nemško desno krilo, se ni le popolnoma izjalovil, marveč se je celo Nemcem posrečilo zasedeti mesto Roye, ki je važno križišče železnic in cest severo-zahodno od Noyona ter tako prodreti francosko bojno črto.

Ob obeh straneh mesta Reims, med Soissonom in Varennesom, torej v sredini bojne črte, je položaj že nekaj dni nespremenjen; Nemcem se še vedno ni posrečilo, pognati Francoze iz izbornem narejenih okopov in utrdb.

Na nemškem levem krilu, ki obsega bojno črto od Menehoulda do Chlermonta ob gorovju Argonnen,

se je Nemcem posrečilo, predreti francosko bojno črto, zavzeli so namreč v vojaškem oziru zelo važno utrdbo Camp des Romains pri trdnjavi Saint Mihiel. Tudi se je Nemcem posrečilo, odbiti vse francoske sunke v smeri Verdun Saint Mihiel ob reki Maasi in če se še posreči združitev armade nemškega prestolonaslednika z ono bavarskega prestolonaslednika v smeri med Verdunom in Saint Mihielom, bo skoro gotovo Francozom nemogoče, da bi se uspešno branili navalu obeh združenih armad.

Tukaj tedaj se bodo v najkrajšem času, sodeč po nemških in francoskih poročilih, vršili veliki dogodki, od katerih bo odvisna usoda cele francoske armade.

Na belgijskem bojišču pa obstreljujejo nemški oblegovalni topovi zelo uspešno zadnjo belgijsko trdnjavo Antwerpen. Ker je pa že porušenih 7 najmočnejših antwerpenskih predutrdb, je padec Antwerdna pričakovati v najkrajšem času.

Ponesrečen obkoljevalni poskus Francozov.

Londoni list „Daily Mail“ poroča o ponesrečenem obkoljevalnem poskusu Francozov sledeče: Da nemška armada prepreči obkoljevanje svojega desnega krila, je morala vedno dalje proti severu podaljšati svojo vojno črto. Isto so tudi storili Francozi. Francoske čete so morale korakati deloma po 40 km na dan. Vkljub temu, da so imeli Nemci pri tem obkoljevalnem poskusu Francozov velike izgube, se je nemški armadi vendar posrečilo, da je preprečila ta nevarni poskus Francozov. V soboto, dne 26. septembra so pričeli Nemci s prodiranjem, da bi predrl v obliki zagozde francosko bojno črto. Nemške čete so celi dan in celo noč neprenehoma obstreljevale francoske postojanke in nemške granate so tako silno podirale vrste Francozov, da ni dosti manjkalo, da bi se bilo posrečilo Nemcem, predreti francosko vojno črto. V ponedeljek, dne 28. septembra, pa so dobili Francozi novih ojačenj in so s tem, da so postavili v vojno črto veliko število brzostrelnih baterij, ustavili prodiranje Nemcev. V torek, dne 29. septembra popoldne pa so Nemci zopet ponovili napade.

Kedaj bo padla odločitev na Francoskem.

(Uradno.) Pariški list „Figaro“ objavlja uradno, da bo padla odločitev v veliki borbi na Francoskem v štirih do petih dneh. Čeprav se zdi, da so nemške čete na nekaterih mestih že izmučene, se mora vendar pomisliti, da so hoteli poveljniki francoskih čet po možnosti varovati svoje čete pred novimi velikimi izgubami.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 5. oktobra.

(Uradno.) Francoska vlada je priobčila včeraj, dne 4. oktobra, sledeče uradno poročilo: V okolišču Arrasa je bitka v polnem tiru, ne da bi bilo prišlo dosedaj do kake odločitve. Med zgornjim tokom reke Anere in reke Somme, kakor tudi med rekama Somme in Oise so se vršili manj hudi boji. V okolišču Soissona smo mi prodirali in smo tam zavzeli sovražne strelske okope. Skoraj ob celi vojni črti traja že imenovani mir nadalje. V okolišču Woëvrea, Apremonta in Dumesa, kakor tudi ob reki Rupt de Mad smo nekoliko napredovali.

Antwerpen pred padcem.

London, 6. oktobra.

Londoni list „Times“ slika obleganje trdnjave Antwerpen sledeče:

V mestu se še sedaj ne občuti, da je sovražnik že tako blizu. Obstreljevanje je še zelo oddaljeno, tako da se v mestu ne sliši gromenja topov. A vendar se prebivalstva polasča vedno večje vznemirjenje. Po cestah in ulicah mrgoli celi dan vse polno ljudij, ki ne morejo najti miru, da bi šli po svojih opravkih. Na glavnih ulicah in cestah so že tlaki izkopani in iz izkopenega kamenja delajo barikaade. Neprenehoma vozijo vojaški avtomobili in vozovi Rudečega križa ranjence in vojake po mestu. Iz zunanjih predutrdb prihajajo v velikem številu ranjenci v mesto. Kakor hitro se ustavi v mestu kak voz z ranjenci, ga obkoli prebivalstvo, katero poprašuje ranjence o stanju zunanjih utrdb. Iz mest Lierre, Düffel in iz drugih mest v okolici Antwerpna prihajajo begunci trumoma v Antwerpen. Vojaštvo pa prevažajo ponoči topove iz vojnih ladij skozi mesto na zunanje utrdbe. Od 7. ure zvečer naprej ne sme goreti na ulicah nobena svetilka in vse trgovine, gostilne in kavarne morajo biti ob 7. uri na večer že zaprte.

Nemški velikanski oblegovalni topovi obstreljujejo zelo uspešno antwerpenske utrdbe. Ves pas zunanjih utrdb od Waelhema notri do utrdbe Lierre je že v rokah Nemcev. Vse te utrdbe so strahovito porušili in razdejali nemški oblegovalni topovi, čeprav so bile zelo močne in še le leta 1908 zgrajene. S padcem teh najmočnejših antwerpenskih utrdb se sme smatrati usodo Antwerpna kot zapечатeno.

Na zvoniku antwerpenske katedrale so Belgijci razobesili zastavo Rudečega križa, ki bi naj Nemcem naznanjala, da se gre za zgodovinsko važno stavbo, katere se mora obvarovati pred obstreljevanjem.

Nemci obstreljujejo Antwerpen.

Berolin. Wolffov urad poroča iz glavnega mesta z dne 7. oktobra ob 10. uri zvečer:

Pri Antwerpnu je fort Brochen v naših rokah. Napad je prekoračil že sektor Nethe in se bliža, že notranjim utrdbam. Neka angleška brigada in Belgijci so bili med notranjimi in zunanjimi utrdbami zapodeni nazaj v Antwerpen. Ujeli smo na prostem polju: 4 težke baterije, 52 poljskih topov, več strojnih pušk, med njimi tudi angleške.

Ob ½8. uri zjutraj so Nemci naznanili, da bodo ob ½10. uri pričeli obstreljevati mesto Antwerpen. Belgijska vlada se je preselila ob ½12. uri v Ostende. Kralj je ostal v mestu. Številni begunci so vsled nizanitve obstreljevanja došli na nizozemsko mejo.

Belgijci nameravajo braniti Antwerpen do zadnjega moža.

Antwerpen brani pet armadnih zborov.

Antwerpen nima samo stalne utrdbe, ampak je tudi dobro zavarovan in sicer z raznimi utrdbami na ravnem, kot velikanskimi okopi, nasipi in jarki, ki so med seboj zvezani z bodečimi žicami in podsuhi z minami, katere so položili v zadnjih šestih tednih. Trdnjavo Antwerpen brani posadka, broječa pet armadnih zborov.

Belgijci prevažajo topove vojnih ladij na bojišče.

Amsterdam, dne 5. oktobra.

(Uradno.) Ponoči prevažajo belgijski vojaki velike topove vojnih ladij skozi mesto Antwerpen na bojišče, in sicer zaradi tega, da bi oblegovalci ne zaznali za prevažanje teh topov, kajti ob 7. uri zvečer morajo biti na ulicah in cestah ugasnjene vse luči in zaprte vse trgovine, prodajalne in kavarne.

300.000 mož ranjenih, padlih in ujetih.

Kolin, dne 4. oktobra.

V listu „Guerre sociale“ piše znani francoski republikanec Naquet med drugim sledeče: Vodilni angleški politiki in razni drugi angleški listi so izrazili željo, da bi se vojska zavlekla 2, 3 leta ali pa še delj. Kar se tiče Francoske, je to nemogoče. To na Francoskem trdi vsakdo. Že dosedaj znašajo francoske izgube 300.000 mož. Če bo šlo tako naprej, kakor zadnje tedne, bodo narasle francoske izgube tekom pol leta na poldrug milijon mož. V očigled teh števil je nepotrebno vprašanje, če more kaka država prenesti tolike izgube, ne da bi bila gospodarsko uničena.

Stotisoč avtomobilov na francoskem bojišču.

Novi-Jork, 5. oktobra.

Pariški sotrudnik raznih severo-amerikanskih vojaških strokovnih listov, M. Bradley, poroča Združenim državam Severne Amerike zanimive podrobnosti glede uporabe avtomobilov na francoskem bojišču. Imel je priliko, si ogledati razmere v francoski in angleški armadi in na podlagi njegovih opazovanj, izkušenj in približnih cenitev je prišel do zaključka, da se nahaja na zahodnem bojišču več kot 100.000 avtomobilov različne vrste, kar daja vsej tej vojski povsem novodoben značaj.

Bradley je izračunal, da se nahaja v službi francosko-angleške armade cez 70.000 avtomobilov in sicer najrazličnejše vrste, med temi 50.000 avtomobilov za prevažanje vojaštva, nadalje 18.000 avtomobilov za prevažanje težkih topov, streliv in drugih sličnih vojaških potrebščin, 1100 avtomobilov za prevažanje mesa za armado, 200 avtomobilov za prevažanje drugih živil, 50 avtomobilov metalcev svetlobe in končno 100 avtomobilov z vojaškimi kuhinjami in kotli, za prevažanje pitne vode in za prevažanje zrakoplovov.

Glede števila avtomobilov, ki se nahajajo v nemški armadi, se mora Bradley zadovoljiti le z ugibanjem. On ceni, da se nahaja v službi nemške armade skupaj okrog 35.000 avtomobilov, na belgijskem bojišču pa 6000—8000. Skupaj se tedaj nahaja na zahodnem bojišču z avsem velikansko število sto tisoč avtomobilov, ki se nahajajo v službi vojaških uprav.

Francozom se odpirajo oči.

Curich, 5. oktobra.

Francosko časopisje je začelo polagoma opisovati razna razočaranja, katere so doživeli Francozi v sedanji vojski. Tako na primer piše v Lyonu izhajajoči list „Progres“, da so si Francozi ob izbruhu vojne domisljevali, da bo vojska trajala le dva do tri mesece. Sedaj je pa treba računati s popolnoma drugačnimi okoliščinami, kajti računati bo treba še s tem, da bo vojska trajala še tudi po zimi. Takoj v začetku so Francozi pričakovali, da bodo Rusi po dokončani mobilizaciji korakali naravnost proti Berlinu. Računali so Francozi, da bodo Rusi približno v sredi meseca septembra že v Berlinu. Javno mnenje v Franciji je storilo to veliko zmoto, da je popolnoma prezrlo, da ima Avstrija tudi svojo armado. Če bi se posrečilo, piše dalje omenjeni list, vreči Nemce iz vojne črte ob reki Aisni do belgijske vojne črte in potem dalje čez reko Reno, bi se smelo pričakovati, da bi med tem časom že tudi Rusi izvojevali odločilno bitko in bi ruski kozaki prijezdili že koncem meseca oktobra do Berlina. Vsekakor se pa pri tem prodiranju ne gre za kak sprehod. Šele tedaj, kadar bi bila nemška armada porinjena nazaj med Berlin in reko Reno in bi Rusi zasedli Dunaj,

bi se lahko govorilo o skorajšnjem koncu sedanjega vojske. Tudi se ne sme na nobeden način s tem računati, da ima Francija opraviti z Nemčijo kakor — manjvrednim sovražnikom, ki bi se boril brez navdženja in upanja na zmago.

Na morju.

Maribor, dne 9. oktobra.

Med tem, ko divja na vseh evropskih bojiščih sedaj silovit boj, se na morju ta teden ni zgodilo nič kaj posebno važnega. Prinašamo poročilo o nekaterih manjših praskah, ki pa nimajo posebne važnosti.

„Zenta“ je sovražnika natepla.

Trst, dne 4. oktobra.

V Patras je došel parnik ogrsko-hrvaške paroplovne družbe „Korona“. Kapitan tega parnika je pripovedoval, da je na višini Malte opazoval, kako je več manjših ladij vleklo dve veliki bojni ladji proti Malti. To je bilo ob času, ko se je vršil ob črnogorski obali boj naše hrabre „Zente“ s francoskim brodom. Domneva se, da je ti dve ladji poškodovala „Zenta“.

Podmorski čoln izginil iz Spezzie.

Rim, dne 4. oktobra.

(Uradno.) Poveljstvo italijanske pomorske trdnjave Spezzia objavlja, da je dne 3. oktobra t. l. proti 5. uri popoldne zapustil neki podmorski čoln, ki pa še ni bil docela oborožen, pristanišče in izginil neznano kam. Podmorski čoln je bil zgrajen na račun neke tuje države. Vsled nepristranosti Italije v sedanji vojski ga pa niso mogli izročiti dotični državi. Italijansko mornariško ministrstvo je odredilo strogo preiskavo v tej zadevi in zaukazalo, da se krivci strogo kaznujejo. Zajedno se je tudi zaukazalo, da se ubegli podmorski čoln takoj zasleduje.

Iz Spezzie pobegli podmorski čoln -- najden.

„Giornale d'Italia“ poroča iz Ajaccija: Podmorski čoln, ki je izginil iz ladjedelnice tvrdke Fiat v San Giorgio, je zasidran v Ajacciju na Korziki, kamor je prispel v nedeljo, zastražen po francoski vojaški oblasti.

Isti list poroča iz Livorna: Danes zjutraj sta dospela semkaj iz Ajaccija drugi poveljnik podmorskega čolna, Rocchi in neki drugi član posadke. Pomorskim oblastim sta javila sledeče: Ko je podmorski čoln došel na široko morje, je poveljnik Belloni naznanil posadki, da ima taje nalog in mora odpluti v Ajaccijo. Ko je došel podmorski čoln v Ajaccijo, je Rocchi, ki se mu je zdelo ravnanje Bellonijevo sumljivo, pregovoril posadko, da je odrekla poveljniku pokorščino in javila stvar francoskim oblastim. — Francoska pomorska oblast je zastražila podmorski čoln in zaprosila navodil od vlade, ki je odgovorila, naj ostane podmorski čoln na razpolago italijanski vladi. Italijanski torpedni rušilec je baje že odšel, da vzame podmorski čoln in ga pospremi v Spezzio. Rocchi meni, da je treba postaviti ta dogodek na rovaš Bellonijeve prenapetosti.

Pobegli čoln laštnina Rusov.

Rim, dne 6. oktobra.

Ruski poslanik poroča, da je bil ruski podmorski čoln, ki je izginil, naročen pri tvrdki Fiat. Radi vojne je Rusija naprosila ladjedelnico, da naj ga zadrži. Rusija ni v nobeni zvezi s tem, da je čoln izginil.

Nemške in avstrijske ladje v Antwerpnu uničene.

Haag, 7. oktobra.

Sem je došlo iz Antwerpna poročilo, da so Belgijci vsem avstro-ogrskim in nemškim trgovskim in prevoznim ladjam, katere so ob izbruhu vojske zadržali v antwerpenskem pristanišču, sedaj z dinamitom razstrelili kotle. Število avstro-ogrskih in nemških ladij v Antwerpnu je bilo majhno.

Pomorska bitka pri otoku Tahiti.

Iz Bordo-ja se poroča: Francoska vlada naznaja uradno, da so nemške vojne ladje potopile francosko križarko „Zede“ pri otoku Tahiti. Nemške vojne ladje so nato obstreljevale pristanišče Papeete.

Tahiti je francoski otok v Velikem oceanu. Mesto Papeete je glavno mesto in središče francoskih naselbin v izhodni Oceaniji in leži ob severo-zahodnem obrežju otoka Tahiti. Iz uradnega poročila francoske vlade se sklepa, da se je vršila nekje v bližini otoka Tahiti pomorska bitka med nemškim in francoskim vojnim brodom, v kateri se je potopila francoska križarka „Zede“.

Francози in Angleži zasledujejo „Emden“.

London, dne 4. oktobra.

Angleški tiskovni urad poroča, da zasleduje nemško križarko „Emden“ 20 angleških in francoskih vojnih ladij.

Potop angleške vojne ladje „Australia“.

London, dne 5. oktobra.
Angleška admiraliteta javlja, da je trčila velika angleška križarka „Australia“ v Kitajskem morju v bližini Kiaučau na neko mino in se potopila.

Potopljena angleška križarka „Australia“ je ena najmodernejših in najnovjše opremljenih velikih angleških vojnih ladij. Njena tonaža znaša 18.000 ton. Oborožena je bila z 8 velikanskimi topovi kalibra 30,5 centimetrov. Ta izguba je v teku sedanje vojske največja, katera je zadela Anglijo, kajti „Australia“ je prvi dreadnought (velika vojna ladja), katero je izgubila Anglija.

Nemška križarka „Leipzig“ potopila angleški parnik.

London, dne 4. oktobra.

(Uradno.) Iz Valparaiza v Južni Ameriki se poroča: Nemška križarka „Leipzig“ je potopila dne 15. septembra ob obrežju Čile v Južni Ameriki angleški parnik „Eleinor“. Potopljeni angleški parnik je vozil olje iz Južne Amerike v Evropo. Posadko potopljene ga parnika je spravila križarka „Leipzig“ v Galapagos.

Majhna nemška križarka „Leipzig“ je bila zgrajena l. 1905. Njena tonaža znaša 3250 ton, posadka pa 300 mož. Vozi z brzino 23 morskih milj v eni uri. Oborožena je z 10 topovi kalibra 10,5 centimetrov.

Angleške izgube na morju.

Angleška admiraliteta navaja po imenu v drugem izkazu, katerega je objavila, vse trgovske parnike, katere so potopile nemške vojne ladje do 30. septembra. Skupaj je izgubila Anglija 36 trgovskih parnikov.

Avstrijci v boju z Japonci in Angleži.

Berolin, dne 6. oktobra.

Prvi naskok združenih Japoncev in Angležev na nemške infanterijske postojanke pri Tsingtau je bil odbit. Združeni Japonci in Angleži so izgubili 2500 mož. Učinek nemških min, topov in strojnih pušk je bil uničevalen. Desno japonsko-angleško krilo je z velikim uspehom obstrlejevala avstro-ogrsko križarka „Cesarica Elizabeta“ in nemška ladja „Jaguar“. Nemci nimajo veliko izgub. Japonci čakajo, da dobijo pomoč iz domovine.

Portugalska se udeleži vojske?

Zadnji čas se opazuje na Portugalskem sumljivo gibanje. Vrh tega so imeli portugalski državniiki neprestana pošvetovanja z angleškimi in francoskimi odposlanci. Za to je utemeljena sumnja, da Portugalska priskoči tropsporazumu na pomoč. Prihaja tudi že vest, uradno še sicer nepotrjena, da se je del portugalske armade vkrcal za prevoz v Afriko, Angležem na pomoč. Druge vesti pravijo, da pride del portugalske armade Francozom na franc. bojišče na pomoč.

Afganistanska vojska v Indiji.

Rumunski list „Vitorul“ poroča iz Carigrada: Afganistanski uradni list v Kamdaharu poroča, da je afganistanska vojska, ki šteje 40.000 mož, prišla v Indijo in zasedla Pašavar. Druga armada je prekorachila rusko mejo in napreduje sedaj proti Turkestanu.

Prvi boji na Kavkazu.

Sofijski „Dnevnik“ poroča iz Carigrada: Že nekoliko dni se vrše na Kavkazu manjši boji med turškimi in ruskimi četami. Turki so ujeli 8 ruskih častnikov in 80 vojakov.

Esad predsednik albanske vlade.

Drač, 5. oktobra.

Agencija Stefani poroča: Včeraj je bil Esad paša imenovan predsednikom začasne albanske vlade. Esad je bil dal senatu za ta korak rok do včeraj ob dveh popoldne in je nekoliko časa poprej zasedel važne strategične točke mesta po svojih Albancih, ki jih je 10.000 mož. Senatorji so si po imenovanju čestitali na zaupanju, ki ga vanj stavi albanski narod.

Nadvojvodinja Cita obiskala ranjence.

Dunaj, dne 2. oktobra.

Včeraj popoldne je prišla nadvojvodinja Cita v splošno bolnišnico, da nadaljuje obisk ranjenih vojakov. Podala se je na kirurško vsehuciliško kliniko profesorja Hohenegga ter govorila tam z več ranjenimi častniki in vojniki. Visoka gospa je vsakega tolažila. Ko je odšla, je obljubila, da kmalu zopet pride.

Kardinalu Ferrati se je obrnilo na bolje.

Iz Rima se poroča, da bolezen, ki je napadla kardinala državnega tajnika Ferrata, sicer traja naprej, vendar da se ista obrača na bolje. Kardinal nima mrzlice in nadaljuje z opravljanjem svojih poslov.

Slovenski junaki.

Na čestitko deželnega glavarja kranjskega, dr. Šusteršiča, povodom odlikovanja polkovnika pešpolka š. 17, barona Stillfrieda, je odgovoril ta glavarju s sledečo brzojavko:

„Sprejmi Vaše visoko blagorodje izraz moje najljubnejše in najgloblje občutene zahvale za ljubeznive čestitke, s katerimi ste me visoko počastili ob priliki odlikovanja, v katerem vidim pred vsem Najvišje uvaževanje brezprimerne hrabrosti častnikov in junaške žilavosti vrlih sinov lepe kranjske dežele. Čutim se srečnega, da sem se boril na čelu hrabrega kranjskega polka za čast naše domovine. Bog ga vodi dalje k zmagi! — Stillfried, polkovnik.“

Kako se varujemo pred kužnimi boleznimi.

V času, ko divja vojska, je nevarnost, da se razširijo razne kužne bolezni, zelo velika. Oblasti so izdale razne dalekosežne varnostne odredbe, ki imajo namen, zabranjevati razširjenje kužnih bolezni.

Glede griže se na merodajnem mestu naznanja, da bo sploh ponehala, ko nastopi mrzlejši čas. Vsi slučajji, ki so se pojavili dosedaj, so bili le bolj lahki in ne nevarni. Glede griže se torej ni ničesar biti.

Kolero so zanesli Rusi v Galicijo. Gališki beguni so jo pa zanesli čez Karpate na Ogrsko. Zdravstvene oblasti so pa ukrenile že vse potrebno, da se ta kužna bolezen ne razširja. Ljudstvu v pomirjenje bodi omenjeno, da so ustanovili v ogrskem-Hradišu veliko opazovalno postajo. Na tisoče beguncev mora ostati tamkaj, kjer jih skozi 14 dni zelo vestno zdravniško preiskujejo in opazujejo. Zdravniška preiskovanja in opazovanja vodijo trije strokovnjaki (bakteriologi ter več uradnih zdravnikov). V sumljivih slučajjih se dotične osebe takoj spravijo v prostore, v katerih ne pridejo z nikomur v dotik.

Ker je z ozirom na vojne dogodke število prihajajočih in odhajajočih tujih oseb vedno večje in je s tem postala tudi nevarnost razširjenja kužnih bolezni vedno večja, je naročilo notranje ministrstvo vsem političnim oblastim, da posvetijo vso pozornost na tiste kraje, kjer se zbira večje število tujcev, kakor v raznih prenočiščih, v zavetiščih itd., da jih glede zdravstvenega stanja skrbno nadzorujejo in o tem poročajo ministrstvu.

Dunajski uradni list „Wiener Zeitung“ je objavil naredbo, v kateri se določa, kako se mora postopati z mrličmi na kužnih boleznih umrlih oseb, in sicer: Trupla na škrlatici, davici, tifusu, griži, osepnicah, na kolero, kugi in vnetju ledvic umrlih oseb se morajo takoj, ko je mrliški ogleda naznanil, da je dotična oseba umrla, zaviti v platno, ki je bilo poprej namočeno v kako razkuževalno tekočino in se mora položiti v dobro zamašeno krsto, bodisi iz lesa ali kovine, tako, da ne pride zrak do trupla. Takšne mrtvece se sme le v dobro zaprtih krstah položiti na primerna mesta. Prepovedano je, okrasiti ali drugače olepšati prostore, v katerih se nahajajo taki mrtveci. Pogreba, ki se mora vršiti kakor hitro je le mogoče, se razven sorodnikov mrtveca in drugih pri pogrebu zaposlenih oseb, ne sme nihče udeležiti. Umivati, striči, briti in preoblačiti trupla na tifusu, osepnicah, kolero in kugi umrlih oseb je strogo prepovedano. Tiste osebe, ki spravljajo take mrlične v krste, se smatrajo za okužene in se morajo zdravstveno opazovati in nadzorovati.

Trupla se morajo iz hiš brez vsakega spremstva spraviti v mrtvašnico ali na pokopališče. Za prevažanje trupel se smejo porabljati le taka sredstva, kot nosilnice itd., ki se jih lahko osnaži in razkuži. Prepovedano je, prevažati taka trupla na vozovih, ki so namenjeni za javni promet. Pokopališča imajo pravico, da določijo čas pogreba. Pogreb se mora vršiti na tistem pokopališču, ki je najbližje. V posebnih ozira vrednih slučajih lahko dovoli politična oblast, da se pripelje truplo na kako drugo pokopališče, toda pri tem se je strogo ravnati po tozadevnih predpisih. Izkopavati mrlične na osepnicah, kolero ali kugi umrlih oseb je dovoljeno še-le po preteku enega leta po smrti dotične osebe.

Verski obredi pri takih mrtvecih se smejo vršiti le v mrtvašnicah, ki so za to primerno opremljene, sicer pa na prostem. Prepovedano je tudi, obhajati v hiši, v kateri je dotična oseba na kužni boleznii umrla, pojedine, sedmine in obhajati slične svečanosti. To velja tudi v takem slučaju, ako je dotična oseba umrla na tifusu ali griži.

Rudeči križ.

Slovenjgradec. II. izkaz daril za avstrijski Rudeči križ: Iz Vuhreda: županstvo 50 K, posojilnica 100 K, krajni šolski svet 50 K, Ivan Pahernik 100 K, Marija Pahernik 100 K, Fran Pahernik 50 K, Peter Mravljak 50 K, Franc Sgern 20 K, A. P. Osrajnik 20 K, Herman Tānenhäuser 5 K, dr. Mathiaschitz 5 K, J. Maher 3 K, N. Rus 2 K, Andrej Kozjak 1 K, Anton Osrajnik-Šošner 10 K, Amalija Kac 2 K, Franc Kralj 2 K, Mar. Gosak 2 K, Marija Gosak 2 K, Anton Miklave 1 K, Roza Vomer 1 K, Alojzija Karner 50 v, Antonija Fašink 4 K, Eliza Vetter 40 v, Andrej Gosak 1 K, Karl Pušnik 2 K, Jera Lederhas 1 K, Aleš Praprotnik 1 K, Franc Božič 20 v, Franc Vinšek 40 v, Bogomir Šifer 10 K, dvorni svetnik Kresnik 20 K, Mihael Snohe 10 K, Franc Kristan 2 K, Jožef Widmoser 10 K, Mimi K. 2 K, Hedvika Vaupotič 2 K, Avgust Mörth 1 K, Anton Kajzer 20 v, Dominik Potočnik 1 v, Terezija Kovač 5 K, Pangrac Horodrian 20 v, Franc Robič 10 K, Ida Fišer 30 v, Gumeel Manfred 1 K, Jurij Breznik 1 K, Pavel Lederhas 1 K, Amalija Kralj 1 K, Friderik Hrašovec 4 K, Marija Osrajnik 40 v, Anton Pečko 1 K, Aleš Tomis 20 v, Filip Streicher 1 K, Benedikt Šlinker 5 K, Andrej Grögl 10 K, dr. R. Mayer 5 K, V. K. Has 10 K, N. Laurencič 3 K, Bogomir Šifer 1 K, dr. Mathiaschitz 2 K; iz Lehna: Filip Kristan 10 K, Rotovnik Jožef 5 K, Pečoler

Janez 5 K, Pečoler Franc 5 K, Pečoler Jakob 5 K, Konečnik A. 4 K, Marija Pustoslavšek 2 K; iz Slovenjgradca: Jožef Druškovič 40 K; iz Mute: Franc Janiš 15 K, Mici Kugler 50 v, A. Mauthner 2 K, Aleš Rubhof st. 1 K, Aleš Rubhof ml. 1 K, Anton Adam 1 K, Ivan Paar 140 K, Mihael Pašek 1 K, Albertina Zeisel 1 K, Trot Marija 50 v, Lasnik Marija 50 v, Fr. Taučer 50 v, Emil Cern 50 v, Butolo Anton 20 v, Blaž Verhnik 1 K, Grisold Jurij 1 K, Grisold Janez 40 v, Svikart Franc 1 K, Franc Gostenčnik 1 K; iz Sv. Primoža: Marko Lauko 1 K, Gešman Uršula 2 K, Vaukman Filip 5 K; iz Vuzenice: Alojzij Arzenšek 10 K, posojilnica 20 K, Anton Mravljak 10 K, Mirko Mravljak 10 K, Ivan Kresnik 20 K, Jakob Verdink, Dravče, 1 K; Anton Grubelnik, St. Janž II., 1 K; Franc Esig, Sv. Vid, 40 v; Franc Schautz, St. Janž II., 1 K; Peter Marvič, St. Vid, 2 K; Simon Jeznik, Sv. Janž II., 1 K; Kollmann Mihael, Sv. Primož II., 1 K; Trost Janez, St. Vid, 1 K; Valenti Martin, St. Vid, 1 K; Garneš Filip, Sv. Primož, 40 v; Jožef Pušnik, Sv. Vid, 20 v; Plemen Leonhard, St. Janž, 1 K; Gaberšek Franc, Sv. Primož II., 20 v; Draubacher Martin, St. Janž II., 2 K; Krautberger Marija, Sv. Vid, 2 K; Gaberšnik Anton, Sv. Primož III., 20 v; Franc Perk, St. Janž II., 40 v; Franc Zvikart, Dravče, 20 v; Pavel Pogač, Dravče, 50 v; Peter Griben, Vuzenica, 15 v; Anton Plemen, Dravče, 1 K; Franc Mravljak, Sv. Vid, 40 v; Andrej Ovčak, Vuzenica, 1 K; Aleš Naglič, Dravče, 40 v; Peter Probat, St. Janž II., 2 K; Jakob Garb, Sv. Vid, 60 v; Martin Gačnik, Dravče, 40 v; Jernej Naglič, Sv. Vid, 20 v; Janez Vinšek, Dravče, 20 v; Gostenčnik Janez, Vuzenica, 15 v; dr. Max Pregl, Vuzenica, 20 K; Simon Viher, Vuzenica, 10 K; Jakob Zvikart, Dravče, 1 K; Jakob Pušnik, Sv. Primož II., 20 v; Franc Mesaner, St. Vid, 40 v; Skralovnik A., St. Vid, 40 v; Jurij Špalier, St. Janž II., 40 v; Franc Projč, St. Janž II., 1 K; iz Vuzenice: Franc Brassnik, 20 K, Ojsteršek 150 K, Koletnik Antonija 1 K, Karl Glas 5 K; iz Sv. Antona: Elize Podlesnik 2 K, J. Stibler 2 K, Marija Kanop 2 K, Janez Petrun 5 K; Mat. Vitrih 140 K, Pavel Keber 2 K, Ign. Gašper 1 K, Franc Keber 1 K, Anton Mrak 1 K, Vincenc Mrak 40 v, Kašpar Pušnik 2 K, občina Sv. Anton na Pohorju 10 K, iz Sobote: Peter Enzi 5 K, Jožef Kotnik 1 K, Rudolf Čuhnik 2 K, Janez Woger 4 K, Roman Schofer 1 K, Franc Adlasnik 1 K, Peter Mörth 2 K, Matija Mörth 1 K, Jera Theisel 40 v, Marija Enzi 20 v, Janez Woger 50 v, Marija Woger 40 v, Peter Tratinik 40 v, Agata Čuhnik 60 v, Rajmund Lindna 1 K, Jurij Guttschy 60 v, Franc Enzi 60 v, Wagner Klement 1 K, Tratinik P. 1 K, Bida Klement 1 K, Kumpoš Karol 40 v, Napečnik Neža 1 K, Golob Stefan 20 v, Golob Filip 1 K, Vilbald Golob 50 v, N. Rosman 20 v, Anton Temel 40 v, Jurij Čuhnik 1 K, Temel Franciška 60 v, Jožef Barth 1 K, Urban Lasnik 40 v, Rapič T., 1 K, Simon Tratinik 40 v, Jožef Schauder 40 v, Simon Woger 1 K, Franc Woger 1 K, Martin Golob 60 v, Hutmaier Julija 1 K, Hutmaier Roza 1 K, Ploni Woger 40 v, Simon Enzi 1 K, A. Rozman 20 v, Koinik Matija 1 K, Ožbolt Cedernik 1 K, Simon Greben 40 v, Janez Knas 1 K, Florijan Enzi 1 K, Scheucher Franc 1 K, Pansi Jakob 60 v, Franc Golob 1 K, Matija Pust 1 K, Rožman Mihael 1 K, Woger Valentin 1 K, Ribič Boštjan 1 K, godba 330 K, Janez Temel 1 K, Martin Koler 2 K, Franc Fritz 1 K, Anton Golob 1 K, Tračinek Janez 1 K, Krajner Jožef 1 K, Deutschman Anton 2 K, Čuhnik Mihael 1 K, občina Sobota 5 K; iz Slovenjgradca: Franc Vrečko 3 K, Janez Trošelj 3 K, Franc Minšek 1 K, Linčič Vrečko 60 v; Ed. Schmidt, 20 K; občina St. Andraž 12 K; Zavarovalnica P. 3 K; požarna bramba Velenje 233,36 K; župni urad Pameče 1220 K; Jožef Erker, Sele, 10 K; občina Trofin 72,54 K; občina Ribnica 50 K; iz Ribnice: Janez Zapečnik 20 K, Janez Radich 10 K, Filip Streicher 10 K, Anton Skočir 5 K, Andrej Verdink 1 K; iz Mislinje: Melanija Perger 100 K, Jakob Jaš 10 K, Jaromel Andrej 1 K, Koprivnikar Karol 1 K, Klančnik Anton 1 K, Rudolf Gras 1 K, Lukas Klemenc 1 K, Anton Vouk 1 K, Stergar Dominik 40 v, Brešar Simon 1 K, Jakob Smodiš 1 K, Jaš Franc 1 K, Jurij Kreuh 40 v, Jožef Gumpod 1 K, Prevornik Avgust 40 v, Očko Jožef 1 K, Rudolf Kolander 40 v, J. Pušnik 40 v, Gros Mihael 40 v, Matilda Vodonič 20 v, Gros F. 1 K, Osonker Jožef 1 K, Ogrin Franc 1 K, Janez Oder 40 v, Franc Plevnik 40 v, Alošnik Franc ml. 20 v, Timovšek Janez 30 v, Jeseničnik Karol 20 v, Franc Kaučič 30 v, Jožef Tossati 20 v, Gašpar Krizovnik 40 v, Peter Vodovnik 40 v, Klemen Martin 20 v, Vodonič Filip 1 K, Slaniker Ignac 1 K, Schwarz Franc 1 K, Benedikt Matilda 1 K, Popeš Anton 1 K, Winkler Jožef 1 K, Vodonič Jožef 48 v, Krajnc Leopold 60 v, Jaš Friderik 42 v, Gašper Janez 2 K, Alojzij Plevnik 1 K, Vetrh Fric 1 K, Mih. Repu 50 v, Hibner Ožbolt 10 K; iz Slovenjgradca: Franc Potočnik 9,86 K, Eric Gotscher 7 K, Amalija Uršic 4 K, A. Schulz 5 K, Fric Reissl 1 K, Franc Vrečko 10 K, Fric Gotscher 4 K; N. Jastrobnik, Zgornji Dolž, 10 K; občina Vrhe 50 K; Ivana pl. Arailza, Slovenjgradec, 12 K; Prohart Blaž, St. Vid, 50 v; Anton Lip, Vuzenica, 20 v; Janez Höbl, St. Vid, 50 v; Avgust Höbl, St. Vid, 40 v; Peter Lorenci, Vuzenica 1 K, Fidi Kubelnik, Vuzenica, 20 v; Draubacher Martin, St. Janž II., 1 K; iz Vuzenice: Jožef Höbl 4 K, Adolf Friedrich 2 K, Aleš Hodnik 40 v, Anton Kafel 20 K, Essig Antonija 2 K, Klarman Viktor 10 K, Franc Gašper 40 v, Simon Pahernik 5 v; iz Vuzenice: 5 K, Andrie Franc 1 K; iz Vuzenice: 5 K, Lebenwein Anton 1 K, Suligoj Janez 4 K; N. Jeromel, St. Höbl 1 K, Šebrek Janez 1 K, Otorepec Janez 1 K, Konr. Just 2 K, Peter Mravljak ml. 20 v, Wankmüller Janez 1 K, N. Čecovnik 60 v, Alojzij Lenart 1 K, Matija Verdev 1 K, Marija Pušnik 60 v, Angela Črešnik 1 K, Ana Höbl 3 K, Mici Lauko 4 K, Jakob Bliem 1 K, Jožef Ladinek 2 K, J. Namestnik, St. Janž II., 20 v; Karl Kolaček, Vuzenica, 10 K; Julija Kraker, St. Janž II., 2 K; iz Vuzenice: Oton Korp 2 K, občina Vuzenica 10 K, Brudermann 10 K, Mirko Mravljak 2 K, Matija Stermšek, St. Vid, 1 K; iz Vuzenice: Alojzij Arzenšek 10 K, Peter Griben 15 v, Martin Höbl 10 K; iz St. Vida: Jožef Peruš 1 K, Medved Janez 1 K; občina Vuzenica 10 K; Anton Mravljak 1 K; Franc Pušnik, St. Vid, 1 K; dr. R. Verstovšek 20 K; grofica Westphalen 50 K; gospa pl. Pauer 110 K; usmiljenke, Slovenjgradec, 10 K; Terezija Zupanc, Marenberg, 100 K; Artur Perger, Mislinja, 100 K; Elza Torggler, Slovenjgradec, 2 K; iz Sv. Antona: Franc Mravljak 6 K, Jožef Panič 5 K, Janez Mravljak 2 K, Zaveršnik Gregor 2 K, Koležnik Florjan 1 K, Filip Prohart 1 K, Anton Pušnik 2 K, Martin Keber 2 K, Marija Zaveršnik 2 K, Terezija Kremljak 1 K, Kanop Matija 1 K, Julija Podlesnik 1 K, Ognjeslav Podlesnik 2 K; občina Pameče 50 K, občinski odbor Pameče 12 K; iz Mute: Jurij Dobnik 12 K, Koltsch Mici 4 K, Rufina Počivavšek 20 K, Leitinger Mici 3 K, Cenci Kovač 2 K, Franc Heert 4 K, Marija Skasa 2 K, Emilija Lappenna 3 K, Ludvig Deutschmann 3 K, Peruzzi Jakob 2 K, Viljem Neuner 1 K, Barth Josipina 5 K, Barth Jožef st. 1 K, Jožef Bricman 10 K, Terezija Kos 1 K, Marija Voger 1 K, Julija Auere 4 K, Ida Höbl 5 K, Kristijan Zanker 2 K, Leitgeb Alojzija 2 K, Barth Jožef ml. 2 K, Antonija Draxler 4 K, Jurij Valenti 1 K, Ferdinand Moser 2 K, Terezija Srebotnik 1 K, Karl Gross 1 K, Margit König 10 K, Zerkonig Ignac 1 K, Peter Ziegler 1 K, Rihard Geltner 5 K, Hočnik Terezija 2 K, Anči Aniarik 2 K, Emilija Erber 10 K, Greta Erber 10 K, Janez Urm 20 v, Pavel Brabbee 5 K, Janez Preglau 1 K, Ignac Strasser 5 K, dr. Roman Wiegale 2 K, Mihael Habermann 2 K, Cenci Čern 2 K, J. Höbling 10 K, Anton Kolč 1 K, Moric in Adela Gerbart 10 K, Janez Schwartz 3 K, Pavel Popacs 1 K, Adolf Gril 2 K, Neža Kragolnik 1 K, Medved Ivana 4 K, Rihard Geltner 60 v, Edv. Draxler 10 K, Gust Moravec 10 K, Oton Erber 59,30 K, Janez Ferk 10 K, Aleš Ferk 2 K, Skacedonik Franc 20 K, Emi Mravljak 5 K, Jožeta Janiš 2 K, Filip Urih 2 K, Jožef Škorjanc 10 K, Martin Mravljak 5 K, Janez Hutmaier 2 K, Janez Distingner 2 K, Kalíšnik Franc 7 K, Jakob Ferk 1 K, Anton Kučič 2 K, Distingner Andrej 20 K, Franc Dobnik 2 K.

Kaznoterosti.

Pri cesarski pontifikalni maši, katero so služili Prezviziški gospod knez in škof dr. Mihael Napotnik ob obilni asistenci v nedeljo, dne 4. oktobra t. l., v stolnici v Mariboru, je proizvajal pevski zbor mestnega Cecilijinega društva pod vodstvom čast. g. stolnega kapelnika Jožefa Trafenik prvokrat s spremljevanjem orgel in orkestra mašo, ki jo je komponiral in poklonil premil. gospodu knezu in škofu v traju in hvaležen spomin na srebrni jubilej Njihanega škofovanja g. Rudolfa Wagner, stolni in mestno župnijski organist v Mariboru. Kot Graduale so peli pevci s spremljevanjem orgel in orkestra „Domini est salus“ od Ludovika Rotter (in za ofertorij „Domine, salvum fac imperatorem“ od Eduarda Lassen. Za kompozicijo in poklonitev jubilejne maše so podarili Prezviziški jubilar g. Rudolfa Wagner 300 K. Proizvajanje te nove skladbe našega plodovitega skladatelja se je povsem prav dobro obneslo. Posamezni glasovi so kakor tudi orglje in spremljajoča godba v lepem soglasju rešili častno svoje vloge. Pevski zbor mestnega Cecilijanskega društva je tudi marsikaterega dobrega peveca poslal na vojno pozorišče, pa kljub temu še vedno razpolaga z dovolj spretnimi močmi ter goji vrlo cerkveno glasbo Bogu v čast, vernikom v spodbudo. Prezviziškemu jubilarju je pa Cecilijansko društvo mariborsko z nedeljskim proizvajanjem brezdvomno pripravilo dostojno, da, prav veselo čestitko k srebrnemu jubileju.

Narodni davek lavantinskih Mohorjanov se je običajno vsako leto — po vsaj 10 vinarjev od uda — porabljal doslej v občeokoristne in druge človekoljubne namene. Letošnje knjige se bodo ravnokar že pričele razpošiljati in ker je trenutno najnujnejša tolažba in pomoč našim vojakom-ranjenecem ter vojaškim vdovam, svetujemo vsem lavantinskim Mohorjanom, ki zmorejo, naj letošnji prostovoljni davek namenijo za avstrijski Rudeči križ ter skupno po župnijah v smislu izdane okrožnice vpošljejo na preč. kn.-šk. lavantinski ordinariat v Mariboru. — Vse za vero, dom, cesarja!

Osebn. vest. Na ženskem učiteljskem pri č. šolskih sestrah poučuje začasno veronauk preč. g. kanonik Jakob Kavčič.

Vojni kurat Rant je poslal ravnatelju kn.-šk. semenišča g. Židanšku z dne 2. oktobra dopisnico s tole vsebino: Prečasti g. ravnatelj! Vedno se pripravljam, da Vam pišem, pa človek tu res ne pride do tega. Dalje kot 2 meseca nismo bili nobeden dan na istem mestu. Sedaj sedimo na enem mestu že 4 dni. Z g. Kociptom sva se našla dvakrat. To je bilo veselje! Seveda sva se menila tudi o Vaši hiši in o gospodih. Tu imamo že dlje časa dež in dež. To je nekaj groznega, ker smo vedno ga prostem, izvzemši zadnje 4 dni. Zdrav sem, hvala Bogu! Naših gospodov je padlo šest. Vsaj ni čuda, kajti tudi nas so še na vsakem obvezališču, kjer smo do sedaj bili, obstreljevali Rusi. Distance, kjer bi mi morali biti, so samo na papirju, v resnici smo bili vedno sredi bojišča. Naš kor je mnogo trpel, pred vsem še naša 6. divizija. Najsrčnejši pozdrav Vam in vsem gospodom!

Vojni kurat v Mariboru je razun vlč. g. Mih. Umeka tudi vlč. g. Krištof Tomšič, prej lokalni kurat v Ponikvah na Goriškem in sicer za bolnišnico v gimnaziji, učiteljskem in semenišču.

O vojnih kuratih. Slovenski vojni kurat piše svojemu prijatelju: Štirje kurati so mrtvi. Kaj se je zgodilo z nekaterimi, nam ni znano. O Ogrisu, Rateju, ni nobenega sluha. Sicer smo zdravi. Strah smo izgubili, sedaj velja: ali-ali. Živimo le od danes do jutri. (Opomba uredništva: Vojni kurat Ratej je te dni sporočil svojemu prijatelju v Ptuj, da je še živ in služi v neki gališki bolnišnici.)

Profesor dr. Dolinšek -- mrtev. V „Slovenskem Narodu“ porsča nek dopisnik, da mu je prijatelj pisal dne 3. septembra dopisnico z bojišča, na kateri stojijo tudi besede: „Dolinšek mrtev“. Ker je bil dopisnikov prijatelj učenec Dolinškov, sklepa iz tega, da je na dopisnici menil prof. dr. Dolinška.

Pogreša se dr. Janko Kotnik, rezervni poročnik pri bosensko hercegovinskem pešpolku, št. 4, 17. stotnija, vojnopoštni urad 36. Več nanj naslovljenih pisem je bilo vrnjenih z opazko: „Vermišt“. Komur bi bilo kaj znanega o njegovi usodi, se nujno prosi, da blagovoli sporočiti rodbini Kotnik, Dobrije pri Guštanju na Koroškem.

Trnjeva pot obrekovanega koroškega slovenskega duhovnika. Pod tem naslovom piše graški „Volksblatt“ dne 8. oktobra, da je bil vsled podlega obrekovanja gnan v zapor župnik I. Mayerhofer iz Pokrča na Koroškem. Najprvo so ga izročili sodišču v Celovcu in po nekaj tednih vojaškemu sodišču v Gradcu. Izmišljene pregrehe niso bile nič manj kakor: veleizdaja, srbska špionaža, velesrbska propaganda, razširjanje državi sovražnih idej, uprizaritev zarote proti Avstriji! Ravno dovolj, da bi začrnili smrti vredno poašt. Kaj je preostalo od vsega tega obrekovanja po natančni preiskavi, zamore se spoznati iz dejstva, da se je vse obrekovanje izkazalo kot podlo sumničenje in je bil župnik Mayerhofer dne 5. oktobra zopet izpuščen. Sedaj je vložil župnik tožbo proti brezvestnim obrekovalcem. Kar je pa med tem časom pretrpel na zaničevanju in sramoti, razburjenosti, žalosti in nezgodah, tega mu ne more noben človek poravnati.

Izpred deželnobrambnega sodišča. Izpuščena sta nadalje: učiteljica Fanika Novak iz Ruš in žu-

pan Viktor Glaser iz Smolnika. — Deželnobrambno sodišče je obsodilo kleparja Antona Hawle iz St. Florijana na nemškem Srednjem Štajerskem na tri mesece težke ječe radi žalitve člana cesarske hiše.

Kazen za zlobno obrekovanje. Mina Pristovnik in njegov sin Vincenc iz Spodnje Nove vasi pri Slovenski Bistrici, sta obrekovala občeпоštenega in uglednega moža Antona Jerovšek, posestnika v Spodnji Novi vasi, češ: „Tudi njega bodo zaprl., ker je Srb.“ Gosp. Jerovšek je bil prisiljen, oba obrekovalca tožiti radi razžaljenja časti. Pri obravnavi dne 26. septembra je tožitelj Vincencu Pristovniku popolnoma odpustil, ker je bil sin pravzaprav zapeljan po svojem očetu in je obrekovanje preklical. Miha Pristovnik je tudi obrekovanje preklical in obžaloval, a je moral, da se je ognil kazni, plačati za avstrijski Rudeči križ 20 K in vse stroške. Tako ga je obrekljivi jeziček stal okroglo 60 K. — Malo pozneje je na isti način obrekoval g. Jerovška Antona Janžur, ki je dne 7. oktobra zaradi obrekovanja stal pred sodnikom. Bil je obsojen na 10 dni zapora z enim postom. — Tako se godi obrekovalcem! Kdor drugemu jamo koplje, naj sam v njo pade!

Novi brevir. V zadevi novega brevirja se je pretečeni teden razposlal prospekt vsem č. gg. lavantinskim duhovnikom. Nekateri gospodje pa imajo dvome glede proprija. Tem se naznanja, da se bode proprij vsem brevirjem zraven vezal, ako ga kdo pri naročitvi izrecno ne izključi. Cena proprija bo minimalna, da ne pride niti v poštev.

*** Knjige Družbe sv. Mohorja so došle.** Družba sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar pričela razpošiljati družbene knjige za l. 1914. Cenjeni udje prejmejo letos naslednji književni dar: 1. Koledar za leto 1915. 2. Mesija, 1. zvezek. 3. Mladim srcem, 2. zvezek. 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4. zvezek. 5. Slovenske Večernice, 68. zvezek. 6. Duhovni boj. — Družba se bo trudila, da prejmejo častiti udje knjige kolikor mogoče hitro. Letošnje knjige se bodo razposlale po sledečem redu: 1. Krška škofija. 2. Razni kraji. 3. Goriška nadškofija. 4. Tržaško-koprška škofija. 5. Lavantinska škofija. 6. Ljubljanska škofija. Vsak družbenik naj prejme svoje knjige v tisti župniji, v kateri se je vpisal. Na poznejše izpremembe stanovišča se pri tolikem številu družbenikov ni moglo ozirati. Cenjene gg. poverjenike nujno prosimo, naj po prejemu „aviza“ pošljejo takoj po knjige na železniško postajo. Družba sv. Mohorja se letos še posebej uljudno obrača na vse č. gg. poverjenike z iskreno prošnjo, da z nabiranjem udov in denarja za prihodnje leto pričenejo takoj pri oddaji letošnjih knjig in nabrano udnino pošljejo po priloženi položnici. Ker je družbena tiskarna z natiskom knjig za prihodnje leto že pričela, in mora potrebni papir in druge potrebščine pri prejemu takoj v gotovini plačati, zato vse velečastite gg. poverjenike in ude lepo prosimo, da naši nujni prošnji z ozirom na sedanje razmere gotovo ugodijo. — Odbor.

Izkaz mrtvih in ranjenih vojakov štev. 12—20 je došel od vojnega ministrstva in se dobi v Mariboru v tiskarni sv. Cirila. Stane pa: 12. štev. 34 v, 13. štev. 30 v, 14. štev. 34 v, 15. štev. 43 v, 16. št. 24 v, 17. štev. 32 v, 18. štev. 32 v, 19. štev. 36 v in 20. štev. 26 v. Poštnina za vsako številko stane 10 v. Kdor si naroči posamezne zkaže, naj za nje pošlje znesek v znamkah naprej. Kdor pa hoče, da se mu izkazi redno dopošljejo, kakor hitro izidejo, naj pošlje na tiskarno sv. Cirila v Mariboru večjo svoto, za katero se mu bodo izkazi pošiljali tako dolgo, dokler bo svota zadostovala.

Prošnja za slovenske ranjence. Na Češkem in Moravskem leži mnogo ranjenih vojakov raznih narodnosti. Prošijo knjig, molitvenih in zabavnih. — Kdor ima kaj takih slovenskih in hrvaških knjig, naj jih blagovoli poslati na naslov: dr. Anton Stojan, prošt in državni poslanec v (Kromerizu na Moravskem. Prosimo pa, da se izbere res dobre in zanimive knjige in da vsak odpošiljatelj poštno, oziroma železniške pristojbine sam plača, da g. dr. Stojan poleg velikega požrtvovalnega truda ne bo imel še stroškov.

Nobenega novega davka. Neki berlinski list je prinesel vest, da se bo v Avstriji uvedel nov osebnodohodninski davek, in sicer za tiste, ki imajo nad 10.000 K letnih dohodkov. Kakor finančno ministrstvo poroča, je ta vest neresnična.

Kuponi južne železnice. Kakor poročajo listi, bo južna železnica radi izrednega položaja, nastalega vojnega stanja, glede mednarodnega prometa in nabavljanja tujih valut izplačevala do nadaljnjega oktoberski kupon svojih 3-odstotnih prioritet le pri doseganjih plačilnicah v Avstro-Ogrski in v nemški državi, in pri tistih italijanskih plačilnicah, ki so imenovane v tekstu obligaciji (Florence, Livorno, Milan); in sicer v kronski veljavi, preračunjeni po zadnji oficijelni notaciji za devizo Pariz. (priobčeno v uradnem kurzem listu dunajske borze od 25. jul. 1914 po 100 frankov = 96,27% K).

*** Na Vipavskem** se je trgategv pričela v ponedeljek. Letina obeta biti dobra in tudi izvrstna kapljica. Toda cene vidu ni nobene poštene in tudi kupcev je doslej malo. — Tudi pri nas na Štajerskem ni nobene prave cene za letošnji most. Mariborski vinotržci obljubujejo sedaj samo 2 vin. za stopinjo sladkorja.

Drobne novice. Umrl je v Gradcu odvetnik in bivši predsednik štajerske odvetniške zbornice dr. M. pl. Kaiserfeld v 72. letu starosti. — Umrl je v gra-

ski deželni bolnišnici bivši nadučitelj v Hočah in pozneje okrajni pomožni učitelj v Celju Jožef Leskovar, star 59 let. Tovariši so ga kot poštenjaka zelo cenili, v svojem političnem mišljenju je pa nagibal na nemško stran.

C. kr. gimnazija v Mariboru. Odkar je bila napovedana vojska, je gimnazijsko poslopje stalno od vojakov zasedeno; od 30. septembra dalje je v njem nastanjena vojaška bolnišnica in blizu 300 ranjencev, tako, da ni pričakovati, da bi bilo poslopje v doglednem času porabno za šolske svrhe. Vsled tega so se v sredi septembra vršili samo potrebni izpiti, ne da bi se mogel začeti pouk. Da pa dijaštvo ne bo ostalo brez pouka in da ne bo izgubilo leta, se je posrečilo najti pripomoček, da še bo pouk gimnazijcev vršil v poslopju mariborske realke, brž ko bo to prostojakov, ki so tudi tam nastanjeni. To se bo zgodilo, ako ne pride kaj nepričakovanega vmes, do 20. oktobra, in tedaj se bo tudi mogel začeti pouk gimnazijcev, seveda v nekoliko skrajšani obliki, ker je poslopje realke za število gimnazijcev premajhno. Na to se stariši in dijaki že sedaj opozarjajo, s pripomnjo, da se dijaki-gimnazijci lahko že zdaj pismenim potom (s tem, da pošljejo izpričevalo ali sploh pismeno izjavo na ravnateljstvo) vpišejo v razred, v katerega spadajo. Kdaj se bo vršilo redno in zaključno vpisovanje, to se bo še pravočasno objavilo po časopisih. Ob začetku pouka se bodo še enkrat vršile dodatne sprejemne izkušnje za I. razred in morebitni zaostali ponavljalni izpiti. — Naznanja se tudi še, da je 12 gimnazijskih profesorjev v vojski.

Most pri Dupljeku. Ministrstvo za javna dela je zvišalo svoj prispevek od 35.000 K na 70.000 K, tako da je sedaj zasigurana stavba tega velevažnega mosta. Kakor je znano, so se poslanci S. K. Z. v Gradcu in na Dunaju vrlo potegovali za ugodno rešitev tega vprašanja. Sedaj je odvisno le še od okrajnega zastopa mariborskega, da začne z zidanjem mosta prej kot slej.

Marija Snežna. Dne 29. septembra smo ob obilnem spremstvu spremili h grobu Jurija Perko, po domače Leber, ki je po dolgi in mučni bolezni umrl v 73. letu svoje starosti. Bil je rajni goreč kristjan, vzgleden mož, prijatelj duhovnikov; nad 30 let cerkveni ključar in kot tak velik dobrotnik domače župniške cerkve. Tudi za reveže je imel vedno odprto srce in roke. Naj počiva v miru, blaga duša!

*** Sv. Anton v Slov. gor.** Gospod Jožef Tušak, občinski predstojnik pri Sv. Antonu v Slov. gor., je daroval 12 pletenih zimskih srajc za vojake 47. polka, kateri so na bojnem polju v Galiciji.

*** Sv. Peter** pri Radgoni. Dne 3. t. m. smo spremljali k zadnjemu počitku mladeniča Karola Grah, kateri je po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakrament, star 40 let, mirno v Gospodu zaspal. P. v m.! — Na sedmini se je nabralo za Avstrijski Rudeči križ 3 K 50 vin.

Sv. Arah na Pohorju. Ruška kočja je zatvorjena. Kdor hoče isto v zimski dobi obiskati, dobi ključ v Mariboru v Narodnem domu in pri g. trgovcu Ul-laga na Tegetthoffovi cesti, a v Rušah pri gospej Ivani Srne, oskrbnici Ruške kočje. — Prvi sneg je napravil v pohorskih gozdovih mnogo škode ter polomil in obglavil na tisoče dreves. Pogled na nekatere poškodovane dele gozda je jako žalosten, kajti — drevje leži kar povprek.

*** Razpis trafike.** Razpisana je tobačna trafika v Mariboru v Dravski ulici št. 15. Prošnje za podelitev trafike se morajo vložiti do 24. t. m. na okrajno finančno ravnateljstvo v Mariboru.

Zadnja poročila.

London, 8. oktobra. Japonci so potopili neko nemško torpedno rušilko v zalivu Kiaučou. Japonska majhna vojna ladja je trčila na mino in se potopila; neka druga japonska vojna ladja je močno poškodovana. Nemška vojna ladja je obstreljevala japonsko oblegovalno armado pred Kiaučou.

London, 8. oktobra. Izpad nemške posadke iz Tsingtau na japonske oblegovalne čete je bil uspešen. Japonci so izgubili 50 mož.

Carigrad, 7. oktobra. Ustaja v Maroku se naglo razširja. Vsi ugledni poglavarji so proglasili sveto vojso proti Franciji.

Rotterdam, 7. oktobra. V Antwerpen so došla ojačenja. Antwerpenski vodovod je porušen, v mestu so že celi teden brez vode.

Berolin, 7. oktobra. Ruski car je došel v Lublin, podal se bo na bojišče.

Rotterdam, 8. oktobra. Japonci so zasedli sedem kitajskih otokov v bližini Kiaučou. Kitajska vlada ugovarja.

Sofija, 8. oktobra. V okraju Tikveš v srbski Makedoniji so bili krvavi spopadi med mozlimi in srbskimi četaši. Srbske čete zatirajo srbsko prebivalstvo.

Milan, 7. oktobra. Esad paša je odposlal iz Drača poziv albanskemu senatu, da ga pr-pozna za poglavarja Albanije. Čete Esad paše so že zasedle Drač.

Dunaj, 7. oktobra. Dne 7. oktobra se je pojavil po eden slučaj kolere na Dunaju in v Gradcu, 2 slučaja na Moravskem, 2 slučaja v Šleziji in 2 v Galiciji.

POZOR!

Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine

Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom

Ustanovljeno 1880. prodaja se vse pod lastno ceno. Ustanovljeno 1880

Za veselice na prostem

priporočam v največji izbi po najnižji ceni: Lampijone, konfeti, serpentine —

Papirnat krožniki, papirnat servijete dopisnice za šaljivo pošto.

Zalepke za šaljivo pošto

Karte za tombolo

Največja slovanska trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na avstrijskem jugu, na debelo in drobno

Goricar & Leskovšek Celje

Edina slovenska knjigarna na Spodnjem Štajerskem

2 breji kobili

brez vsake hibe, 15 pesti visoki, krotki, stari 7 in 8 let se prodajo. Vpraša se pri Brudermannu Sv. Peter pri Mariboru.

Viničar

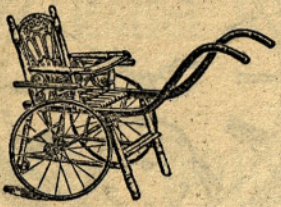
pošten in priden z najmanj 3 delavskimi močmi, se sprejme pod ugodnimi pogoji. V hiši je vodovod. Vprašati je pri R. Flick, Fram, Štajersko.

Služba orglarja — cerkvenika

se začasno odda v Svečini. Nastop takoj.

Za poletje priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, caje za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor za žepe, veliko izber svilnenih robcev najnovejše vrste. Posebno pa priporočam veliko izbero vsakovrstnega blaga za zimo — vse po jako nizki ceni. — Pričakujoč obilnega obiska se priporočam**M. E. ŠEPEC, Maribor**
Burgplatz šte. 2.**Zaloga pohoštva.**Produktivna zadr. mizarskih mojstrov
registrovana zadruga z omejeno zavezo.**Maribor, Grajski trg 3.**Podružnica v Ptuj, Sarnitzova ulica
Sprejmejo se stavbeno mizarska dela.
Nizke cene.**Velika izber****pletenin**

lastnega trpeznega izdelka. Vozički za otroke, potovalne korbice, vrtno pohištvo in pohištvo za verande, naslonjači i. t. d. po najnižjih cenah, istotako Brenabov vozove. Popravila izvršujem točno in zelo poceni.

Izdelovatelj pletenin**A. PRAH**

Maribor, Tegetthofstrasse 21.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :**Celje, Narodni dom.****Franc Kolenc**

Kupim suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah. Vedno sveže špecerijsko blago po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.**Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.****Ivan Ravnika : Celje****Graška ulica šte. 21.**

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.**Znano je, da se kupi**

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni ampak tudi prav dobro:

Sukneno blago (štori za moške in dečke.)
Navmodno velno za ženske in dekleta,
Najnovejša perlino blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Blage za postelje in ruhe, brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske,
Predpasnikov velika izbira, za prati in iz črnega atlasa,
Zmiraj novejši robce iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, satorej pošljem na zahtevanje**ZASTONJ**

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor
Gospiska ul. M. (Herreng. M.)**Obleke**

iz modernega in najboljšega blaga v vsaki velikosti izdeluje točno in solidno po najnižjih cenah

Jakob Vezjak
krojaški mojster**v Mariboru**

Grajski trg, v gradu

Imam tudi bogato zalogo izgotovljenih oblek.

POZOR!**POZOR!****Najnovejše poročilo:**

Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarich .: Maribor, Gospiska ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se pošljejo zastoj.**A. Wesjak, Maribor**
„Pri železnici“

Glavni trg, vogal Stolne ulice

Priporočam svojo ogromno zalogo perilnega, manufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega blaga po jako nizkih cenah.

Važno oznanilo.

Ker je začasa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče niti najpotrebnejšega blaga za obleke ali perilo kupiti, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarich, Maribor, Gospiska ulica št. 9

da bode prodajal blago veliko ceneje kakor popreje; n. pr. platno po 40, 45, 50 vin., parhet 36, 40, 45, 50, 56 vin., volneno blago težko za obleke po K 1—, 1-20, 1-50 itd. —

Vzorci in ceniki se na zahtevo poštne prosto pošljejo.

Za zimski čas

Vam ponuja domača narodna

Seršenova trgovina v Ljutomeru

veliko zalogo lepega dobrega svežega blaga za moške, ženske in otroke po kolikor mogoče nizki ceni; pelerine za šolarje se dobijo že po 6 K. — Ženske, katerih možje so na bojnem polju, dobijo poseben popust.

Kateri hoče, da se mu res pošeno in z dobrim blagom postreže, naj ne išče drugod, ker od domačih na vsikdar boljše in ceneje kupi.

Z odličnim spoštovanjem

841
FRANC SERŠEN.**J. KOVAČIČ, Radgona, Dolga ul. 100.**

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala

Točna postrežba!

Najnižje cene!

CENTRALIN

(Zakonito zajamčeno št. 58644.)

Najboljši, najizdatnejši, tedaj najcenejši prašek za hitro opitanje vseh domačih živali, po katerem živina rada žre.

Vsem poljedelcem in živinorejcem se toplo priporoča. — Paziti je na plombo in varstveno znamko. Z izvrstnim izpričevalom od analitično-kemičnega zavoda c. kr. poljedelske visoke šole, od prof. M. pl. Schmidt-a ter od c. kr. priv. preskuševalnega zavoda za živila društva lekarnarjev na Dunaju IX 2.

EQUOLIN LINIMENT (zakonito zajamčeno št. 1678), kot izborno se obneslo in najnovejšo masilo za konje zaper protin in izpahenje udov, za okrepčanje udov itd. **SATOL**, neprekosljivo in najboljše metilo za setve, za varnost vseh setev pred raznovrstnimi snetivostmi, gnilobo, osobito pred živalskimi škodljivci. Bolj priročno, boljše in ceneje kakor bakrena galica in formalin. Patent št. (183007). Zahtevajte prospekte in ocere. Veliko priporočilnih pism!

Centralin-tovarne Angeljeve lekarne Novi Jičín (Neutitschein) Moravsko.

Generalno zastopstvo za Juž. Avstrijo Frano Krepek, Maribor, Nagy-jeva cesta 12/b.

Iščejo se zastopniki. — Ponudbe na glavno zastopstvo (dopisuje se slovensko.)

Tesarji

se sprejmejo za stalno delo. —

Vpraša se pri stavbenemu mojstru **Nasimbeni, Gartengasse 12 Maribor.**

Dobro idoča kovačija z upravo vred, se da v najem dne 1. novembra t. l. pri Sv. Magdaleni v Mariboru Tržaška cesta št. 26.

Ugled pri lastniku, ravno tam, gostilna »Zur Stadt Triest.«

Izletnikom iz Maribora nudi izborna gostilna »**Jägerheim**« pri **Treh ribnikih** v Karčevini št. 70 izborna domača vina, vedno sveže pivo, dobro domačo kuhinjo, sečnati vrt. Postrežba točna in solidna!

Učenec

dobrih staršev vse sprejme takoj v trgovini z mešanim blagom. Kje?, pove upravništvo tega lista. 106

Pohištvo razpošilja na vse strani trgovina s pohištvo

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

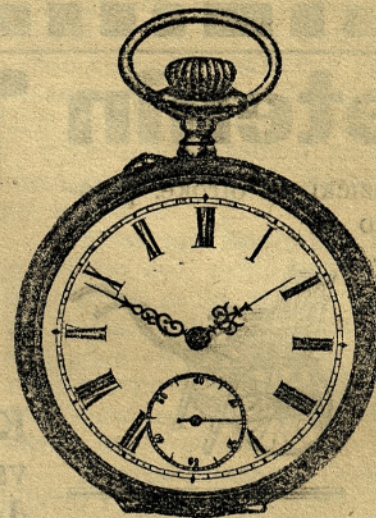
Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbi po zelo nizkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapetiranega pohištva.

Sloboden nakup.

Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

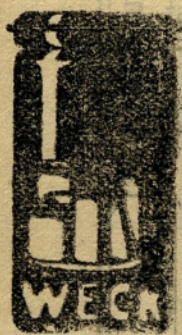
Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franc Strupi Celje

veletrgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, šipanti itd.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesčni odpovedi po 4 1/4%. Obrati se priporočajo k knjižici 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposoje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih navodih prevzame posojilnica v svoje last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemni praznike. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.